

Årsmelding

BERGEN BRANNVESEN

2019

Innhold

En gøy dag på brannstasjonen

Hvert år arrangerer brannvesenet åpen dag på brannstasjonene lørdagen i uke 38, som i 2019 var 21. september. Arrangementet har blitt en tradisjon for mange småbarnsfamilier og tusenvis av mennesker besøkte de åpne brannstasjonene i Bergen, Samnanger, Osterøy og Vaksdal. Her kunne barn og voksne prøve ulike aktiviteter alt etter hvilken brannstasjon de besøkte: Spyle på blink, slokke brann i kar, prøvesitte brannbil, gjennomføre kunnskapsløypen, ta Bjørnis-tatovering og Bjørnis-selfie – og ikke minst møte selveste Bjørnis!

Foto: Siv Kristin Hovland.

Brannsjefens kommentar	4
Bergen brannvesen	6
Oppdrags- og hendelsesstatistikk	8
Utvalgte hendelser fra 2019	13
Skogbrannen på Løvestakken	20
Oppfølging av fregatthavariet	21
Brannen på MT «Dubai Harmony»	22
Batteribrannen på MF «Ytterøyningen»	24
Brannforebyggende aktiviteter	26
Brannforebygging hos hjemmeboende eldre	29
Felles innsats mot brannfarlig utleievirksomhet	30
Lærer studentene brann sikkerhet	32
Beredskapstenester i Vaksdal, Samnanger og Osterøy ..	34
Vest brann- og redningsregion	40
Et år med Bjørnis	44
Slik skal brannvesenet redde verdifulle gjenstander	46
110 Hordaland	48
Ekstern kursvirksomhet	50
Kompetanse og øvelser	52
Barnehagedager for første gang	54
Nytt røykdykkerutstyr	56
HR, HMS & kvalitet	58
Bergens første kvinnelige utrykningsleder	61
Slik blir nye Fana brannstasjon	62
Ressursoversikt	64
Årsregnskap 2019	66

Brannsjefens kommentar

2019 var preget av nye og nyttige samarbeidsformer, utnyttning av ny teknologi i våre tjenester og et relativt stabilt hendelsesbilde. Året var likevel så vidt over da vi 4. januar fikk en dødsbrann i Bergen, som krevde fire menneskeliv. Den tragiske hendelsen preget oss alle på starten av et nytt år. Vi må likevel verdsette at ingen personer mistet livet i brann i Bergen, Samnanger, Osterøy og Vaksdal kommuner i 2019.

Aret 2019 startet med mye frisk vind, men sammenliknet med foregående år var det ikke like mange oppdrag knyttet til naturhendelser. Det ble ikke de mange og store gress- og skogbrannene, selv om påsken var svært varm og tørr. 19. april brøt det ut en større brann i fjellsiden på Løvstakken.

Fra 2017 til 2018 opplevde vi en økning på hele 10 prosent knyttet både til antall nødansvar og antall oppdrag. Denne økningen har ikke fortsatt i tilsvarende omfang i 2019. I fjor ble det kun registrert en mindre økning på 127 flere nødansvar og 216 flere oppdrag enn året før.

BRANNFØREBYGGENDE SATSINGSOMRÅDER

Med midler fra Riksantikvaren, og i samarbeid med Byantikvaren, har Bergen brannvesen satt i gang et todelt prøveprosjekt for den tette trehusbebyggelsen. Den ene delen gjelder utplassering av komfyrvakter, mens andre delen gjelder brannalarmvarsling direkte til 110-sentralen.

Etter en alvorlig brann i et utleiebygg på Laksevåg i 2018, opprettet Bergen brannvesen og plan- og bygningsetaten en felles

prosjektgruppe for å stoppe ulovlig utleie og for å forbedre brannsikkerheten.

Gjennom tre hele dager i slutten av april ble det for aller første gang arrangert barnehagedager på Bergen hovedbrannstasjon. Alle barnehager i Bergen kommune mottok invitasjon, og hele 1 200 førskolebarn fra 93 barnehager kom på besøk for å lære om brannvern.

SAMTRENING OG SAMARBEID GIR RESULTATER NÅR DET GJELDER

Sammen med Oslo brann- og redningsetat og Kystverket avholdt Bergen brannvesen 8. oktober en større RITS K-øvelse (Redningsinnsats Til Sjøs Kjemikalie) i Byfjorden. Slike øvelser er svært viktige for å opprettholde nødvendig kompetanse, som for eksempel kom til stor nytte ved brannen i oljetankeren «Dubai Harmony» 13. september 2019.

10. oktober 2019 brøt det ut brann i batterirommet om bord på hybridfergen «Ytterøyningen, like før ankomst Sydnos på Halsnøya. Kvinnherad brannvesen ledet innsatsen. Bergen brannvesen bidro med innsatslederstøtte, og etter hvert kjemikaliedykkere og brann- og redningsbåten «Sjøbrand». Bergen brannvesen har også, i regi av Vest brann- og red-

ningsregion, bidratt til utarbeidelse av evalueringsrapporten. I etterkant har Bergen brannvesen tatt initiativ til en workshop med batteriprodusenter.

VEST BRANN- OG REDNINGSREGION VOKSER

1. september 2019 økte Vest brann- og redningsregion fra 17 til 19 medlemskommuner da Bømlo og Fitjar kom med i samarbeidet. 1. januar 2020 kom Voss herad og Stord kommune med, og regionen vil da dekke tett opp under 480 000 innbyggere. Dette er rundt 92 % av befolkningen i bergensregionen og 76 % av hele Vestland fylke. Ulvik og Eidfjord har startet samarbeid med Voss herad, som er medlem, og det vil være naturlig at Ulvik og Eidfjord også blir deltakere i samarbeidet.

NY TEKNOLOGI GIR BEDRE TJENESTER

Bergen brannvesen har sammen med teknologibedriften Incendium i Danmark, utviklet et system som gjør det mulig å strøme video via innringers mobiltelefon til 110-sentralen. Den nye løsningen ble tatt i bruk i 2019 og viste seg tidlig å ha god effekt.

I mars ble det også signert kontrakt med Cubit AS om leveranse av nytt fagsystem til brannforebyggende avdeling. Cubit er et ungt bergensfirma, som leverer tilsynsmodul til det lokale el-tilsyn på Østlandet. Det nye programmet vil være operativt i starten av 2020. Alle avdelinger vil dra nytte av programmet, da det vil ha knytninger og integrasjoner mot aktiviteter og øvrige programmer i brannvesenet.

Foto: Siv Kristin Hovland

IGANGSETTINGSVEDTAK FOR NY FANA BRANNSTASJON

Bystyret i Bergen gav i siste bystyremøte før jul rammetillatelse og igangsettingsvedtak for byggestart av nye Fana brannstasjon våren 2020. Detaljprosjektering starter på nyåret og ny brannstasjon vil forhåpentligvis stå ferdig rundt årsskiftet 2021/2022.

REKRUTTERING, LIKESTILLING OG MANGFOLD

Bergen brannvesen hadde ikke behov for å gjennomføre et nytt, større aspirantopptak i 2019. I løpet av januar 2019 var det imidlertid testing av de aspirantkandidatene som kom videre etter å ha søkt opptak på slutten av 2018. Ti kandidater, deriblant én kvinne, ble tilbudt stilling som aspirant hos Bergen brannvesen. Det er i 2019 gjort et større arbeid for å tilrettelegge arbeidssituasjonen for gravide røykdykkere. Målet er at den ansatte har gode, meningsfulle arbeidsoppgaver i tilknytning til sin brannstasjon og sitt vaktlag, samtidig som man ivaretar den gravides HMS på en forsvarlig måte. I april fullførte 15 ansatte eksamen i utrykningslederkurset. Weronica Tunes bestod, og hun ble med dette historisk som den aller første kvinnelige utrykningslederen i Bergen brannvesen.

Bergen, 2. mars 2020

Leif Linde
brannsjef

Bergen brannvesen

Foto: Siv Kristin Hovland

Bergen brannvesen ledes av brannsjef Leif Linde og er Bergen kommunes brann- og rednings-tjeneste. Etaten yter tjenester knyttet til forebygging og beredskap mot branner og ulykker.

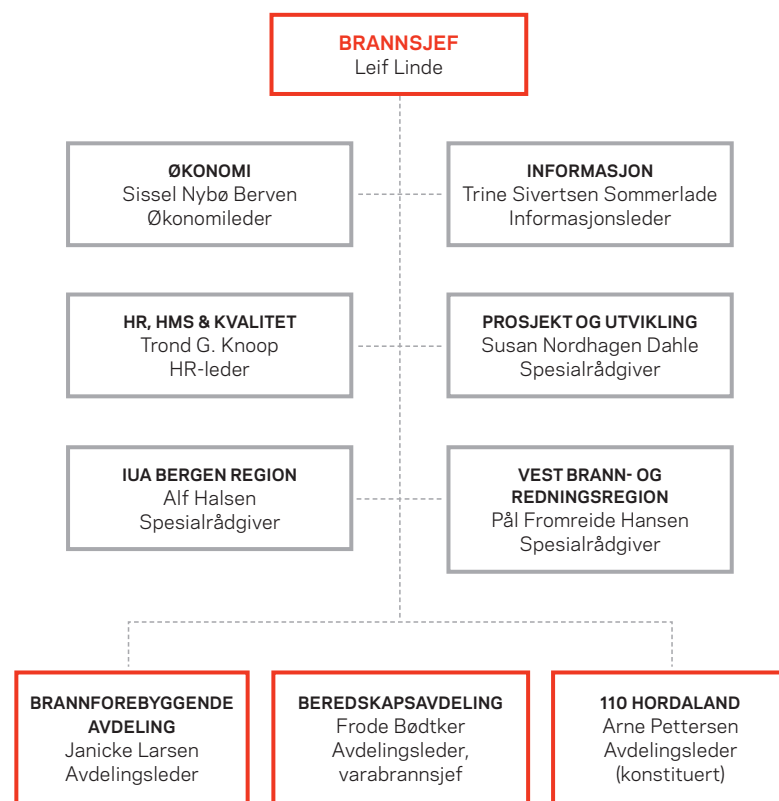
Bergen brannvesen er organisert under byrådsleders avdeling. I politiske spørsmål rapporterer brannsjefen til komité for miljø og byutvikling via byrådsavdelingen. Bergen kommune har 283 929 innbyggere pr. 4. kvartal 2019. Pr. 31. desember 2019 hadde Bergen brannvesen 289 ansatte. Disse utgjorde ved årsskiftet 288,9 årsverk.

Bergen brannvesen er vertsbrennvesen for 110 Hordaland, som driver 110-sentralen for 28 kommuner i Hordaland og to kommuner i Sogn og Fjordane*.

Bergen kommune har samarbeidsavtaler med Samnanger, Osterøy og Vaksdal kommuner. Avtalene omfatter ansvar for både forebyggende oppgaver, feiing og ledelse av brann- og redningsberedskap i samarbeidskommunene.

Bergen kommune er vertskommune for IUA Bergen region (interkommunalt utvalg mot akutt forurensning), som består av tre kommuner i Sogn og Fjordane og 23 kommuner i Hordaland*.

Bergen brannvesen er administrasjonsbrannvesen for Vest brann- og redningsregion, et regionalt brannsamarbeid mellom 16 selvstendige brannvesen i regionen (pr. 1. januar 2020).

BRANNFØREBYGGENDE AVDELING

Brannforebyggende avdeling har 51 ansatte og består av to seksjoner, seksjon særskilt brannrisiko og seksjon boligbrannsikkerhet. Analyse blir ivaretatt av egne funksjoner i brannforebyggende avdelings stab, hvor det også er en nyansatt jurist.

Avdelingens målsetting er å forebygge branner og andre ulykker, og bidra til at alle som oppholder seg i Bergen kommune er trygge for brann. Spennvidden i det brannforebyggende arbeidet er stor. En av avdelingens sentrale oppgaver er å planlegge og utføre risikobaserte brannforebyggende aktiviteter overfor risikogrupper og risikoområder. Avdelingens ansatte utøver tilsyn i særskilte brannobjekter, brannteknisk saksbehandling, statistikkarbeid og analyse, formidler brannforebyggende og holdningsskapende informasjon, og utfører ikke minst feiing og tilsyn med fyringsanlegg og personsikkerhet i private boliger.

BEREDSKAPSAVDELINGEN

Beredskapsavdelingen består av 196 ansatte, hvorav 185 utrykningsmannskaper, samt personell i seksjon beredskap, seksjon fag og kompetanse, seksjon drift og seksjon deltidsstyrker. Den operative tjenesten har i Bergen kommune en minimumsbemanning på 37 heltidsmannskaper fordelt på seks brannstasjoner og på fire brigader i døgnvakt. Brannstasjonene er Bergen hovedbrannstasjon, samt stasjonene i Arna, Åsane, Sandviken, Fana og Laksevåg. Beredskapsavdelingen bemanner i tillegg legevaktbilen med sjåfør/akutthjelper, sammen med lege fra Bergen legevakt.

FAGOMRÅDER

- Redningsinnsats til sjøs (RITS)/RITS kjemikalie
- USAR (Urban search and rescue)
- Oljevern
- Redningsdykking
- Tungbergning
- CBRNE (kjemikalievern)
- Drone

DRIFTSOMRÅDER

- First responder
- Restverdirendning
- Sjøsprøyte (brann- og redningsbåt)
- Bybane

110 HORDALAND

110 Hordaland har ansvar for å ta imot nødtelefoner og utalarmere mannskaper, brannbiler og andre ressurser i 30 kommuner i Vestland fylke. 110-sentralen gir også faglig bistand og lederstøtte til innsatsledere i regionen ved behov. Bemanningen i 110-sentralen er fem vaktkommandører og ti alarmsentraloperatører fordelt på fem vaktlag, som går i tolv timers turnusordning. Driften av avdelingen er støttet av en helkontinuerlig teknisk bakvakt.

IUA BERGEN REGION

IUA Bergen region er et samarbeidsorgan som ivaretar deltakerkommunenes plikt til å ha en interkommunal beredskap mot akutt forurensning. Bergen kommune er vertskommune for IUA Bergen region. Vertskommunesansvaret utøves av Bergen brannvesen, som blant annet står for den daglige driften av samarbeidsorganet. Tre kommuner i Sogn og Fjordane og 23 kommuner i Hordaland deltok i IUA Bergen region i 2019. På grunn av kommunesammenslåinger ble antall deltakerkommuner redusert til 20 ved inngangen til 2020. Bergen brannvesen skal i henhold til IUA Bergen regions vedtekter være et kompetansesenter for regionen, og skal blant annet kunne gi faglige råd om beredskap til deltakerkommunene, samt kunne yte bistand også ved kommunale aksjoner ved akutt forurensning. IUA Bergen regions sekretariat er lokalisert ved Bergen hovedbrannstasjon.

IUA BERGEN REGION DEKKER PR. 1. JANUAR 2020:

Alver, Askøy, Austevoll, Austrheim, Bergen, Bjørnafjorden, Eidfjord, Fedje, Gulen, Hyllestad, Kvam, Masfjorden, Modalen, Osterøy, Samnanger, Solund, Ulvik, Vaksdal, Voss og Øygarden.

* Vestland fylke fra 1. januar 2020

Oppdrags- og hendelsesstatistikk

Ingen personer mistet livet i brann i 2019 i Bergen kommune. Heller ikke i de tre andre kommunene, som Bergen brannvesen har ansvar for, Samnanger, Osterøy og Vaksdal, gikk liv tapt i brann.

På landsbasis økte antall branndøde fra 39 i 2018 til 41 i 2019, hvorav 29 var menn og 12 kvinner. Det er i stor grad personer som bor alene og tilhører risikoutsatte grupper som omkommer i brann. Særlig gjelder dette eldre mennesker, men også mennesker med rusproblemer og utfordringer knyttet til psykisk helse. Røyking er den største årsaken til at folk dør i brann og menn er kraftig overrepresentert. Det var ingen tap av uerstattelige nasjonale kulturverdier i brann i Bergen i 2019.

OMKOMNE	2015	2016	2017	2018	2019
Bergen	0	1	2	0	0
Norge	35	40	25	39	41

110-AKTIVITET	2017	2018	2019
110-anrop	10 279	11 299	11 426
Totalt antall oppdrag	5 337	5 956	6 172
Oppdrag Bergen kommune	3 036	3 319	3304
Oppdrag Hordaland	2 301	2 637	2868
Unødige automatalarmer Bergen kommune	1316	1377	1391
Unødige automatalarmer Hordaland for øvrig	561	624	685
Unødige automatalarmer totalt	1877	2001	2076

Fra 2017 til 2018 opplevde vi en økning på hele 10 prosent knyttet både til antall nødansrop og antall oppdrag. Denne økningen har ikke fortsatt i 2019. I fjor ble det kun registrert en mindre økning på 127 flere nødansrop og 216 flere oppdrag enn året før. Antall unødige automatalarmer i Bergen kommune hadde også en beskjeden økning fra 1 377 i 2018 til 1 391 i 2019. Noe av forklaringen på hvorfor antallet øker noe, ligger sannsynligvis i at det er flere kunder tilknyttet automatiske brannalarmer.

Antall branner i bosspann og containere er på omtrent samme nivå som tidligere.
Foto: Siv Kristin Hovland

BRANNER OG ANDRE OPPDRAG	2017	2018	2019
Bygningsbranner totalt	119	136	123
- herav boligbranner	75	89	75
- herav boligbranner knyttet til komfyr	14	12	12
Branntilløp komfyr	137	110	143
Skorsteinsbranner	9	22	17
Bygningsbranner i tett trehusbebyggelse	15	7	7
Branner i særskilte brannobjekter (inkl. skorstein, bosspann mm)	31	52	48
Branner i bosspann/containers	45	58	55
Branner i kjøretøy	35	38	43
Branner i båt/fritidsbåt/skip	2	5	4
Gress- og skogbranner	10	28	10
Naturhendelse vind	4	27	20
Naturhendelse flom	2	1	6
Naturhendelse skred	4	3	0
Naturhendelse annen*	44	27	18
Trafikkulykker	185	170	180
Akutt forurensning	22	30	18
Ubetydelig forurensning	61	53	85
Oppdrag redningsdykkertjeneste	106	119	75
Restverdireddning (RVR) med og uten foregående innsats	150	158	169
Dyreoppdrag	34	54	46
Helseoppdrag (alle typer)	86	107	109

*) Naturhendelse annen inkluderer vanninntrengning i kjellere etter ekstrem nedbør, jordskjelv mm.

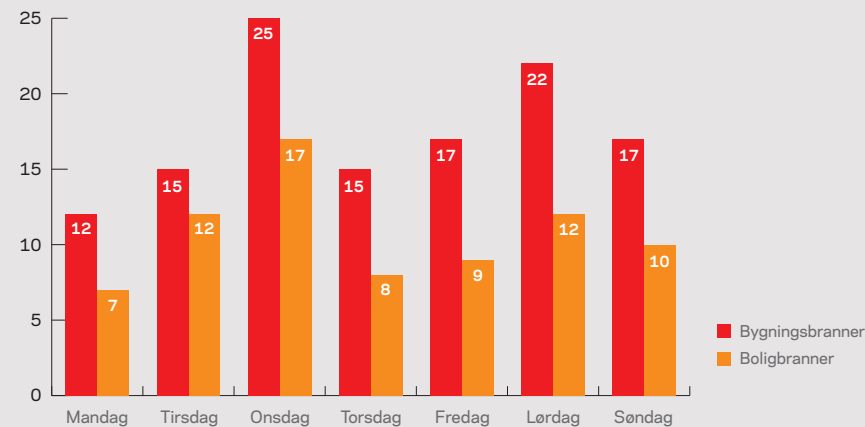
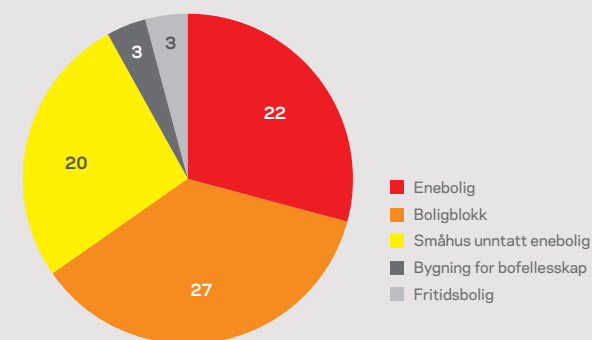
BYGNINGSBRANNER, BOLIGBRANNER OG BRANNTILLØP PÅ KOMFYR

Antall bygningsbranner hadde en økning fra 119 i 2017 til 136 i 2018. Tall fra 2019 viser imidlertid en nedgang til 123. Antall boligbranner i Bergen kommune har også gått litt ned fra 89 i 2018 til 75 i 2019. Av de 75 boligbrannene startet 12 på komfyren. I tillegg kommer hele 143 branntilløp på komfyr, som er

en økning fra 2018 med 33 hendelser. Komfyrbruk er altså fortsatt den vanligste enkeltårsaken til branner og branntilløp i bergenske hjem. Tørrkoking kan forekomme i alle aldersgrupper, og brannvesenet anbefaler alle å skaffe seg komfyrvakt.

BYGNINGSBRANNER PR. UKEDAG 2019

Både når det gjelder bygningsbranner og boligbranner ser vi at onsdag utmerker seg i 2019 med 25 bygningsbranner, hvorav 17 er i boliger. Lørdag er også en dag med noe flere bygningsbranner, 22, mens 12 av disse er i bolig.

75 BOLIGBRANNER FORDELT PÅ BOLIGTYPE 2019**SKORSTEINSBRANNER**

Det var 17 skorsteinsbranner i 2019, en liten nedgang fra 22 i 2018. De fleste av disse skjedde i desember og januar, og alle i løpet av perioden oktober til og med februar.

NATURHENDELSER OG GRESSBRANNER

Vi ser store, naturlige variasjoner i oppdragene knyttet til både skog- og gressbranner og naturhendelser generelt. Fjoråret var ikke spesielt tørt i Bergen, bortsett fra tiden rundt påske, da vi fikk en større, krevende skogbrann på fjellet Løvstakken.

Det var mye nedbør i 2019 og Bergen brannvesen hadde en rekke pumpe- og lenseoppdrag ved vanninntrengninger i bolighus, parkeringsanlegg og andre bygninger. Kategorien «Naturhendelser annen» innbefatter disse hendelsene og der ser vi en nedgang fra 27 i 2018 til 18 i 2019. Året startet friskt med mye vind, og hele 18 av årets 20 vindrelaterte hendelser skjedde i januar.

BRANNER I SÆRSKILTE BRANNOBJEKTER

Branner må manuelt registreres dersom et oppdrag har vært knyttet til et særskilt brannobjekt. Det er dermed usikkerhet knyttet til tallene fra rapporterings- og statistikksystemet BRIS. Vi har foretatt en manuell gjennomgang og har i tillegg lagt inn flere kategorier utover bygningsbrann; som brann annet, brann i el-installasjon u/bygning, brann i skorstein og brann i bospann. Dette har vi gjort for å danne oss et bredere bilde av problematikken ved særskilte brannobjekter. For 2017-2019 er utviklingen slik: 31 i 2017, 52 i 2018 og 48 i 2019. Slike

branner oppstår hyppigst i tilknytning til skoler, idrettshaller og helsebygg, men også i andre objekter.

BYGNINGSBRANNER I TETT TREHUSBEBYGGELSE

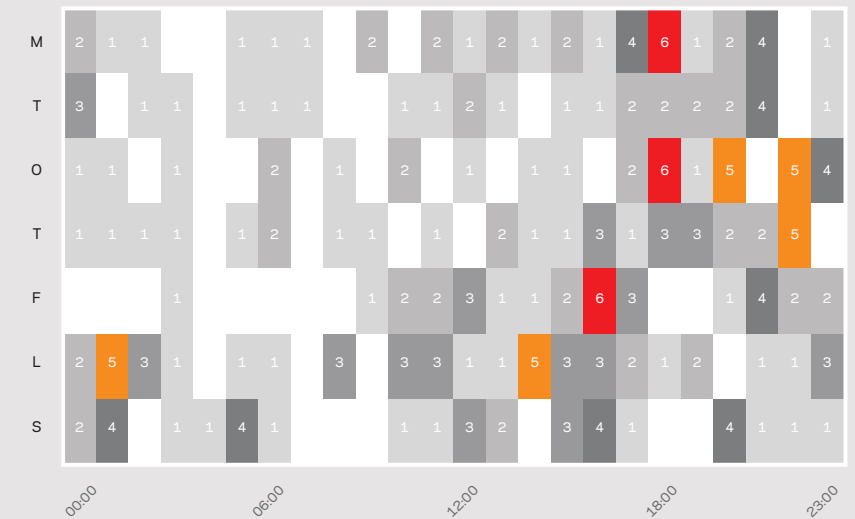
Det er gledelig å registrere at det er et forholdsvis lavt antall branner i tett trehusbebyggelse. Antallet var syv i både 2018 og 2019, mens det i 2017 var hele 17 bygningsbranner i disse områdene. Bergen brannvesen har et spesielt stort fokus, både forebyggende og beredskapsmessig, på å unngå branner i den tette trehusbebyggelsen, og for å minimere eventuelle skader dersom det likevel skulle oppstå.

ANDRE HENDELSKATEGORIER

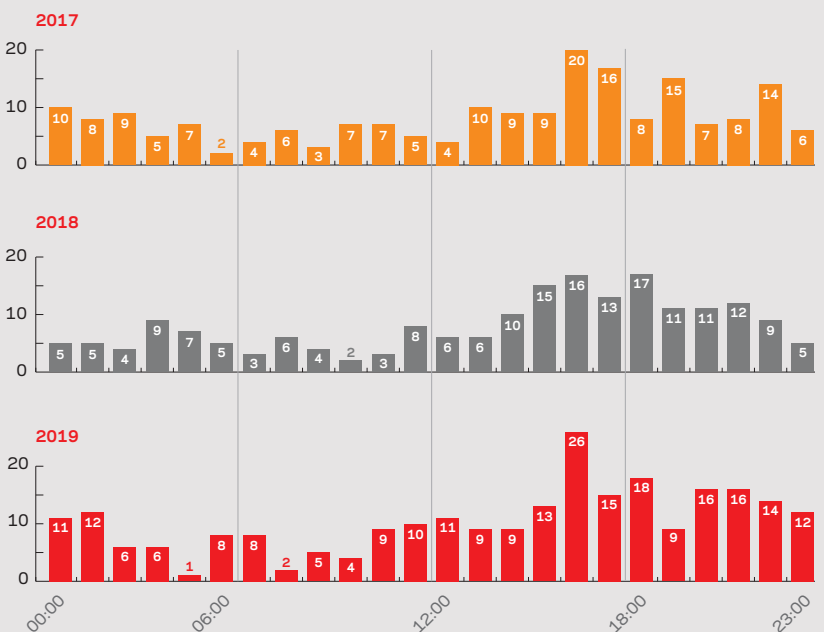
Andre hendelseskategorier med økning eller nedgang i forhold til året før er akutt forurensing med en nedgang fra 30 oppdrag i 2018 til 20 i 2019, mens ubetydelig forurensing har en markant økning sammenlignet med året før, fra 53 til 85. Antall redningsdykkeroppdrag har tidligere år hatt en jevnt stigende kurve, men ligger i 2019 på 75 oppdrag, mot 119 i 2018 og 116 i 2017. Det er en jevn stigning i antall RVR-oppdrag, men merk at dette kan skyldes at man har blitt flinkere til å registrere oppdragene i denne kategorien.

BOLIGBRANNER FORDELT PÅ TID PÅ DØGNET PR. UKEDAG 2019

I diagrammet ser vi at onsdager fra 18.00 til 19.00 er fremhevet. Det samme er mandag samme tidsrom og fredag fra 15.00 til 16.00. Tidsrom med flest boligbranner er markert med rødt og dernest oransje. Dette gjelder kun 2019. Figuren under viser fordeling på tid på døgnet over de siste tre år.

BOLIGBRANNER FORDELT PÅ TID PÅ DØGNET 2017-2019

Her ser vi at det er på ettermiddagstid fra klokken 14.00/15.00 og frem til rundt klokken 18.00 er tidsrommene da det hyppigst oppstår boligbranner.

Hendelsesstatistikk samarbeidskommuner

BRANNER OG ANDRE OPPDRAG	OSTERØY	SAMNANGER	VAKSDAL	SLOKKEAVTALE VEST*
Brann i bygning	3	5	2	4
Unødig utrykning	35	5	9	55
Branntilløp komfyr	0	0	1	4
Trafikkulykke	6	12	10	8
Akutt forurensing	0	2	2	1
Ubetydelig forurensing	0	0	1	4
Naturhendelse vind	0	0	1	0
Naturhendelse annet skred	0	1	0	0
RVR uten foregående innsats	4	0	0	0
Bistand politi	0	0	2	1
Dyreoppdrag	1	1	0	0
Brannforebyggende oppdrag	1	0	1	2
Berging av verdier	2	0	1	1
Andre oppdrag	4	1	1	1
Brann i personbil	3	0	2	0
Brann i gress eller innmark	1	3	1	1
Brann i skog eller utmark	0	1	0	1
Brann i søppelkasse	0	1	0	2
Brann i skorstein	7	1	1	2
Brann annet	3	0	0	0
Helseoppdrag bære/løfte	4	24	0	1
Helseoppdrag annet	88	39	1	0
Branntilløp utenfor bygning	1	0	0	0
Branntilløp i bygg annet	0	0	2	1
Totalt antall oppdrag	163	96	38	89

* Tidligere Fjell kommune (2019).

Utvalgte hendelser fra 2019

01.01.2019 VINDEN HERJER I BERGEN

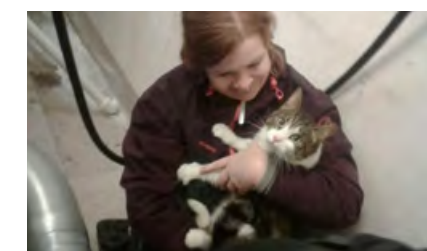
Det var mye vind i Bergen sentrum første nyttårsdag. Brannvesenet var på flere adresser for å sikre løse takplater og takstein, blant annet i Lars Hilles gate hvor tre ulike høyderedskaper var i drift.

06.01.2019 KATT FANGET I RØR

En ulykkelig katt var fanget i et trangt rør i Fana bydel i mange timer. Eieren var fortvilet, og ringte brannvesenet for å få hjelp. Mannskapet fra Fana brannstasjon rykket ut og arbeidet i lang tid med å få katten ut. Til slutt ble den gjenforent med en lettet eier.

18.01.2019 BILULYKKE I SAMNANGER

Nødetatene rykket ut etter at to biler frontkolliderte i Samnanger, vest for den nye tunnelen i Tysse. De fire personene som satt i bilene var ved bevissthet og én ble fraktet til legevakten av ambulanse. Det var meget glatt på veien denne dagen.

01.03.2019 VANNLEKKASJE I MARIAKIRKEN

Brannvesenet fikk melding om vannlekkasje i Mariakirken i Bergen, etter at sprinkleranlegget var blitt utløst av damp. I et par timer jobbet 20 brannmannskaper med å fjerne vann, berge malerier og andre gjenstander som sto i fare for vannskade. Et sjeldent kirkeskip fra 1600-tallet fikk noe vannskader, men de andre kulturverdiene ble reddet.

06.03.2019 KOMFYRBRANN PÅ LAKSEVÅG

En komfyrbrann spredde seg til flere leiligheter i en bolig på Laksevåg. Alle personene som befant seg i huset ble gjort rede for, og de som bodde i leiligheten evakuerte seg selv. Det var store utfordringer med fremkommelighet for brannbilene i de trange gatene i området, og innsatsleder måtte prioritere hvilke brannbiler som skulle kjøres opp og i hvilken rekkefølge det skulle gjøres. Brannen ble meldt sløkket etter en time.

13.03.2019 HYTTE OVERTENT I FANA

Nødetatene rykket ut til en overtent hytte på Krokeide i Fana. Det var naboer som oppdaget brannen og det hadde tydeligvis brent en stund før brannvesenet kom frem. Tre bygninger i nærheten ble evakuert på grunn av røyk. Hytten var under oppussing og det ble tidlig avklart at det ikke var mennesker inne. Brannvesenet utførte en kontrollert nedbrenning av hytten.

03.04.2019
HUSBRANN PÅ LAKSEVÅG

To personer ble sendt med ambulanse til Haukeland universitetssjukehus etter en husbrann på Laksevåg. Brannmannskapene som kom til stedet ble møtt av en kraftig brann i en av leilighetene i trehuset. En person var savnet og røykdykkere fikk hentet vedkommende ut. En person fikk i seg røyk.

05.04.2019
GUTT SATT FAST I BORREHULL

En gutt satte armen sin bom fast i et borehull i Øvre Fyllingen. Mannskaper fra Bergen brannvesen jobbet i nesten en time med å få ham løs. Det var en skummel opplevelse for gutten, men det hjalp å få trøstebamsen Bjørnis.

17.04.2019
BRANN I TETT
TREHUSBEBYGGELSE

Mannskaper fra fire stasjoner rykket ut da det brant i et trehus på Nordnes. Det er stor fare for brannsmitte i den tette trehusbebyggelsen, og det ble derfor en massiv utrykning. Da brannvesenet ikke fikk kontakt med kvinnen som bodde

i leiligheten ble røykdykkere sendt inn for å lete. De kunne raskt konstatere at leiligheten var tom. Politiet fikk senere kontakt med kvinnen som var på påskeferie. Brannvesenet fikk raskt kontroll over brannen.

22.04.2019-24.04.2019
FLERE GRESSBRANNER I
SAMNANGER

Brannvesenet rykket ut til Bjelkarvikvegen i Samnanger etter melding om

gressbrann. De som bodde i området holdt brannen i sjakk til brannvesenet kom frem og fikk slokket brannen. Det hadde brent to steder og brannen truet bebyggelsen i nærheten. Det var svært tørt i terrenget i denne perioden og to dager senere brant det på nytt i terrenget i Samnanger. Alle brannene ble heldigvis oppdaget tidlig og ingen utviklet seg til en større brann.

16.05.2019
BRANN I NØST OG BÅTER

To nøst og tre mindre båter gikk tapt i en brann på Kalveneset i Fana. Et tredje nøst var i faresonen men ble reddet. Det var vanskelig tilkomst til nøstene, og brannbilene slet med å komme seg ned til brannstedet. Ambulansebåten «Ryger-vakt» fra Austevoll bidro i arbeidet.

16.05.2019
REDDET ANDEFAMILIE
I LILLE LUNGE GÅRDSVANN

Brannvesenet ble hyret inn for å redde åtte foreldreløse andunger i Lille Lungegårdsvann. Det var fuglegruppen i Bergen som koordinerte jobben. De hadde tidligere forsøkt å redde andungene uten hell. Brannvesenet brukte lenser og hov for å fange endene, og mannskaper fra to brannstasjoner var på plass. Brannvesenet klarte å redde seks av de åtte andungene.

18.05.2019
BOLIGBRANN I ÅSTVEITSKOGEN

Det var dramatisk da 22 personer ble evakuert under en brann i Åstveitskogen i Åsane. Flammene sto tre-fire meter over taket på huset. De fire som befant seg i boligen var franske turister som hadde leid den via Airbnb. De kom seg ut selv. Det var en nabo som oppdaget flammer og røyk utenfor huset. Nærliggende boliger ble evakuert på grunn av fare for brannspredning. Ingen ble heldigvis skadet i brannen, men boligen ble totalskadet.

22.06.2019
BRANN I REKKEHUS

Lørdag morgen klokken 08.40 ble det meldt om brann i et rekkehus på Blekenberg. Det var kraftig røykutvikling. En person ble kjørt til Haukeland universitetssjukehus med røyk- og brannskader. Ved 13-tiden ble brannen meldt slukket. Brannen startet trolig på kjøkkenet.

24.06.2019
BOLIGBRANN PÅ LANDÅS

Samtlige nødetater rykket ut etter at det brøt ut brann i leilighet i en lavblokk på

Landås. Det var ingen hjemme i leiligheten. Personer i nærheten ble evakuert da det var kraftig røykutvikling. Brannvesenet fikk slokket brannen raskt, men leiligheten var ubeboelig etterpå.

04.07.2019
BILBRANN PÅ NYGÅRDSTANGEN

Brannvesenet rykket ut til en bilbrann på Nygårdstangen, like ved hovedbrannstasjonen. Brannen hadde oppstått mens bilen var på vei gjennom sørgående løp i Fløyfjellstunnelen. Det var fører selv som meldte om brannen. Han hadde med seg to barn. Alle kom seg heldigvis trygt ut.

08.07.2019
PONNIEN HARRY SATT FAST PÅ
FJELLHYLLE

Ponni Harry satt fast på en fjellhylle i nærheten av Liavegen i Samnanger. Det var eierne som fant ham etter at han hadde vært savnet i ett døgn. Området var bratt og uoversiktlig. Brannfolkene prøvde å lede ponni ned den ene veien som førte ut derifra, men måtte gi opp da ponni la seg ned og ikke ville mer. Eierne klarte da å skaffe til veie et helikopter. Brannfolkene ryddet unna noe skog på stedet der ponni hadde slått seg til ro, før en veterinær ga ponni bedøvelse. Deretter plasserte de ponni i et nett som helikopteret kunne løfte, og kort tid etter var den i sikkerhet. Til sammen var åtte mannskaper fra Samnanger brannvesen og spesialredningsgruppen for bratt lende ved Fana brannstasjon, involvert i redningsaksjonen.

11.07.2019
EKSPLOSION OG BRANN PÅ
INDUSTRIOMRÅDE I ÅSANE

Store styrker fra alle nødetater rykket ut til melding om eksplosjon og brann på industriområdet på Toppe i Åsane. Den første innringeren meldte om smell og at det kom svart røyk ut fra et bygg. Det ble avklart at det ikke var folk i bygget. På stedet ble det lagret gass som kan ha eksplodert. Tre kvarter senere meldte 110-sentralen at brannen var slokket. Ingen ble skadet i brannen.

13.08.2019
BRANN I INDUSTRIBYGG PÅ SOTRA

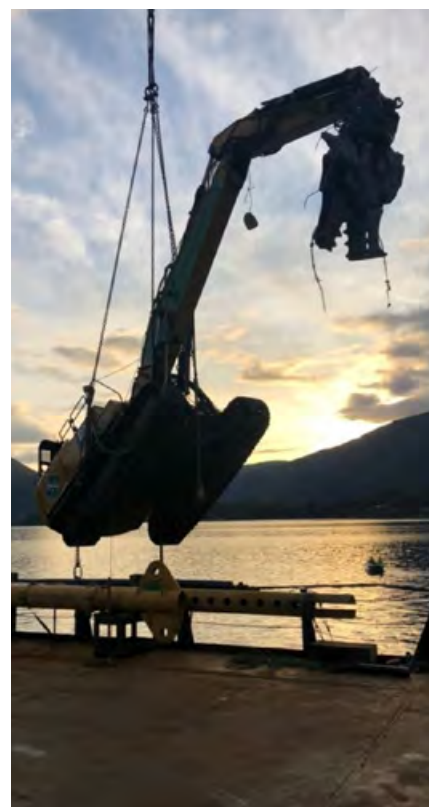
Brannvesenet fikk melding om en brann i et industribygg ved Smålonane på Straume på Sotra. I bygget var det en del flasker med sveisegass og folk i nærliggende bygg ble evakuert av brannvesenet. Brannen ble slokket og gassflaskene ble kjølt ned og tatt ut. Flasker som inneholder slik gass er farlig i lang tid etter at brannen er slokket. En av gassflaskene måtte til slutt skytes av politiet, slik at naboene kunne flytte tilbake.

14.08.2019
BRANN I CABINCRUISER

En stor cabincruiser ble totalskadet i en brann i Fana. Like i nærheten lå det personer og sov i båtene sine. Ingen kom til skade under brannen og brannen spredte seg ikke til andre båter eller byggverk.

22.08.2019
SVIDD PIZZA

Klokken 02.00 på natten rykket brannvesenet ut til en leilighet i Allégaten på Nygårdshøyden, etter melding om røyk. Det viste seg at en student hadde sovnet fra pizzaen sin som lå svartsvidd i ovnen. 20 personer ble evakuert, og brannmannskapene luftet ut leiligheten. Heldigvis ble ingen skadet og de evakuerte fikk raskt flytte tilbake.

26.08.2019
ARBEIDSULYKKE I VAKSDAL

Under arbeid havnet en gravemaskin i sjøen ved Vaksdal mølle og nødetatene rykket ut. Mannen som satt inne i maskinen kom seg ut selv og ble ikke hardt skadd. Gravemaskinen ble senere hevet fra sjøen.

09.11.2019
BILULYKKE, LASTEBIL MED
TRELAST

En lastebil lastet med tømmer stoppet opp for en buss som skulle ut fra bussholdeplassen ved Sandviken sykehus. Da ramlet flere tømmerstokker av lastebilen og havnet i veibanen. Ingen ble skadet i hendelsen, og det var ikke kollisjon mellom kjøretøyene, men det ble lange køer på E39 og Fløyfjellstunnelen ble stengt.

10.11.2019
BRANN I LAGERBYGG

Da brannvesenet fikk melding om åpne flammer fra et lagerbygg og garasje i Alvøen, rykket de ut fra tre brannstasjoner. Den delen av bygget som var overtent da brannvesenet kom til stedet ble totalskadet. Det ble også en bil som stod utenfor, men brannmannskapene greide å hindre spredning til tilstøtende lager.

06.10.2019
BRANN I FRITTSTÅENDE UTHUS/
HYTTE

Brannvesenet fikk like før klokken 06.00 melding om brann i en hytte på Foldnes i Fjell kommune. Det var to voksne og to barn i hytten, men alle kom seg ut uten skader. Tilbygget var overtent og brannvesenet lot det kontrollert brenne ned.

08.11.2019
PERSON GIKK SEG FAST PÅ
ULRIKEN

Brannvesenet fikk melding om at en person hadde gått seg fast på Ulriken. Redningsgruppen i Fana måtte hjelpe vedkommende ned med tau. Alt sto bra til med vedkommende.

15.11.2019 CONTAINERBRANN PÅ XHIBITION

Kjøpesenteret Xhibition måtte evakueres da det tok fyr i en avfallscontainer i varemottaket. Brannmannskapene fikk flyttet containeren ut på gaten og slokket brannen. Folk kunne fortsette handelen etter at senteret var tømt for røyk.

27.11.2019 STOR VANNLEKKASJE I SANDVIKEN

58 personer ble evakuert i Sandviken etter at store vannmengder truet huse-
ne deres, og E39 ble stengt. Det tok to timer før vannledningsbruddet ble funnet og vannet stoppet. Da hadde 750 000 liter vann allerede fosset ut. Vannet hadde tatt med seg en mur, store jordmasser og hulet ut grunnen under E39. Politi og brannvesen fryktet lenge at veien kunne kollapse.

29.11.2019 HUSBRANN I HORDVIK

Klokken 09.43 fredag fikk brannvesenet melding om åpne flammer fra en enebolig i Hordvik. Det ble slått full alarm, og mannskaper fra Bergen sentrum, Åsane,

Sandviken og Nordhordland rykket ut. Først ble det meldt om flammer fra andre etasje. Bare minutter senere var boligen overtent. Tre personer ble evakuert.

01.12.2019 BRANN I DOSKÅL

Brannvesenet fikk en automatisk brannalarm fra Fana menighetscenter. Like etter ringte det en person fra stedet som meldte om åpne flammer fra en doskål på et toalett. Det var mye folk på stedet i forbindelse med et arrangement. Brannvesenet kom raskt frem. Det var en del røyk i rommet. De hadde kontroll på brannen, men trengte hjelp til å lufte ut. Det var ikke behov for evakuering.

03.12.2019 STORBRANN I OS

Et stort bygningskompleks med fire boliger på Søvikneset i Os ble evakuert da det begynte å brenne i et tilhørende naust. Bergen brannvesen bisto Os brannvesen med brann- og redningsbåten «Sjøbrand». Da «Sjøbrand» kom til, ble båten som lå inne i naustet fjernet. Med denne ute var det lettere å få kontroll på brannen inne i naustet. Det var kraftig røykutvikling, men brannen spredte seg ikke til leilighetene i bygget over naustet.

03.12.2019 TISSEFLEKK BERGET HUND

Røykdykkere lette etter savnet hund i tett røyk under brannen i bygningskomplekset på Søvikneset i Os. En tisseflekk fikk de til å sjekke under sengen og der lå hunden bevisstløs. Hunden fikk oksygen og kviknet til.

06.12.2019 BRANN I JULEDEKORASJON

Ved 02-tiden natt til fredag ble personalet på Burger King i Strandgaten oppmerksomme på at det brant i butikken Øyeoptikk Teigland vegg i vegg. Brannen, som startet i juledekorasjonen utenfor optikeren, eskalerte raskt og to av de ansatte fra Burger King startet å slokke

brannen med brannslukningsapparat frem til brannvesenet kom. De snarrådige guttene fikk skryt og heder fra brannvesenet.

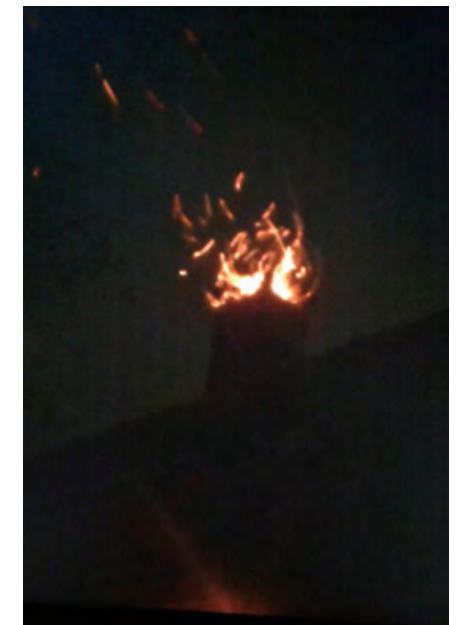
07.12.2019 FLERE NØST TOTALSKADET I ARNA

En nøstrekke på Storaneset i Arna sto i full fyr og mannskaper fra Arna, Åsane og hovedbrannstasjonen rykket ut. Det ble jobbet med slokking både fra land og sjø. Fire av nøstene ble totalskadet, og to andre delvis skadet. Det var ingen folk i nøstene da brannen oppsto.

11.12.2019 SKORSTEINSBRANN I FANA

Kraftig skorsteinsbrann oppstod i enebolig i Fana. Skorsteinsbrannen brant ut under kontroll og spredte seg ikke til resten av boligen. Det ble lagt ned fyringsforbud for ildstedet.

20.12.2019 BRANN I MOBIL

20. desember begynte det å brenne i en mobil som lå til lading i en seng. Huseier slukket brannen selv ved å tømme et helt pulverapparat, og dro deretter madrassen og dynen ut av huset.

Skogbrannen på Løvstakken

Påsken var svært varm og tørr i Bergen, og 19. april brøt det ut en større brann i fjellsiden på Løvstakken. Slokkearbeidet var svært krevende i det bratte terrenget, og skogbrannhelikopter ble satt i innsats.

Nødetatene fikk inn de første meldingene om brannen klokken 08.17. Det ble sendt ut store mannskaper fra hovedbrannstasjonen og fra brannstasjonene i Laksevåg, Fana og Åsane.

UTFORDRENDE SLOKKEARBEID

Brannen spredte seg oppover fjellsiden, og det bratte og ulendte terrenget gjorde det svært vanskelig for mannskapene på bakken å bære med seg slokkeutstyret. Det ble brukt drone for å få oversikt over brannen og et skogbrannhelikopter ble rekvirert. 40 personer fra Sivilforsvaret ble også kalt ut. Brannmannskapene bevegde seg på hver sin side av brannen for å begrense spredning.

Klokken 10.30 kom skogbrannhelikopteret fra Sauda. Det fløy i skytteltrafikk mellom Solheimsvannet og Løvstakken for å slokke brannen på byfjellet. Etter

halvannen time med bistand begynte slokkearbeidet å gi synlige resultater. Siden brannen spredte seg oppover fjellsiden var det ikke umiddelbar fare for bebyggelse, og ingen ble evakuert. Brannvesenet oppfordret likevel turgåere til å holde seg unna, særlig området på oversiden av brannen, på grunn av mye røyk.

Klokken 14.36 ble brannen meldt under kontroll. Arbeidet med etterslokking pågikk utover kvelden og natten, for å hindre at brannen blusset opp igjen i det knusk-tørre terrenget. Gaster fra Haakonsværn gikk brannvakt sammen med mannskaper fra Sivilforsvaret.

BLE NEDRINGT

110-sentralen var travelt opptatt med å svare på telefoner fra innringere, som så røyken fra Løvstakken. Etter å ha motatt over 300 anrop måtte alarmsentraloperatørene til slutt legge ut en melding på Twitter: «Takk til dere som har ringt, men vi trenger ikke flere telefoner på dette».

STOR SKOGBRANNFARE

Skogbrannen på Løvstakken var en kraftig påminnelse om den tørre vegetasjonen. Dagen etter hendelsen gikk Bergen brannvesen ut med en advarsel til folk som tilbragte påsken ute i skog og mark, om å være ytterst forsiktig med all bruk av ild utendørs.

Brigadeleder Trond Totland og mannskapene hadde en krevende slokkeinnsats i det bratte terrenget. Foto: Bergen brannvesen

Foto: Bergen brannvesen

Oppfølging av fregatthavariet

Den statlige oljevernaksjonen etter KNM «Helge Ingstad» sitt forlis i Hjeltefjorden 8. november 2018 ble først avsluttet i mars 2019.

Foto: Øygarden brann og redning KF

IUA Bergen region fikk imidlertid et tilleggsoppdrag av Kystverket om å fjerne isoporkuler som hadde spredd seg i strandsonen nord for Stureterminalen. Isoporkulene hadde fungert som flyteelementer i oljelenser som ble skadet under oljevernaksjonen.

RYDDEOPPDRAG

Et tjuetalls ungdommer fra lokalområdet ble midlertidig tilsatt i Øygarden kommune for å utføre ryddeoppdraget. Ungdommene ble ledet av brannmannskaper fra Øygarden brann og redning IKS og Bergen brannvesen. Sluttstrek for den interkommunale oljevernaksjonen ble satt i september 2019.

Oljevernaksjonen etter fregattforliset gav IUA Bergen region nyttig erfaring. Følgende tre satsingsområder ble definert:

- Utarbeidelse av tiltakskort for miljøfølsomme områder
- Forbedring av logistikk-løsningene
- Etablering av innsatsteam

Branningeniør Jan Gaute Haug i Øygarden brann og redning IKS ble i september 2019 engasjert av IUA Bergen region til å bistå i utarbeidelse av forslag til konkrete tiltak innenfor de tre temaene. Han var en av IUA Bergen region sine skadestedsledere under aksjonen.

Brannen på MT «Dubai Harmony» - et eksempel på risiko langs vestlandskysten

Foto: Lars Morten Herheim, Redningsselskapet

13. september bryter en kraftig brann ut i maskinrommet på tankskipet «Dubai Harmony». Skipet befinner seg ved kai ved Stureterminalen i Øygarden. Brannen viser seg å være svært vanskelig å slokke, og krever en større innsats med regionale ressurser og samarbeid på tvers av kommunegrensene.

Brannen blir meldt inn klokken 10.59. MT «Dubai Harmony» ligger til kai ved olje- og gass-terminalen i Øygarden da det bryter ut brann i maskinrommet. Brannen oppstår under lasting av råolje. Av de til sammen 102 personene, som oppholder seg på terminalen da situasjonen oppstår, blir 80 evakuert. De resterende 22 blir holdt i beredskap og bistår brannvesenet i slokkearbeidet.

Etter at brannen bryter ut blir det opprettet en sikkerhetssone på 500 meter rundt terminalen, blant annet som følge av oljeholdig røyk fra skipet og på grunn av eksplosjonsfare. Det er omlag 40 000

kubikkmeter råolje i tankene, noe som tilsvarer omtrent halv last.

STØRRE OG KOMPLISERTE HENDELSER KREVER SAMARBEID

Øygarden brann og redning IKS ankommer Stureterminalen rundt klokken 11.20. De ber umiddelbart om bistand fra RITS-tjenesten (Redningsinnsats til sjøs) i Bergen. Hovedredningssentralen involveres og brann- og redningsbåten «Sjøbrand» sendes også ut. Mannskapene fra Øygarden går direkte til maskinrommet for å slå ned flammene, og da RITS-mannskapene ankommer samarbeider de i slokkearbeidet. Utrykningsleder RITS og innsatsleder fra Øygarden går

sammen i felles innsatsstøtte på broen. På Bergen hovedbrannstasjon opprettes stab for å kunne bistå med lederstøtte til innsatsledelse på stedet.

Brannbåten «Sjøbrand» bistår med vannforsyning fra sjø. Brannen i maskinrommet blir slått fortløpende ned, men temperaturen stiger stadig. Til slutt finner RITS-mannskapene en ventil med dieseltilførsel, som kontinuerlig gir energi til flammene. Når de stenger ventilen rundt klokken 13.30, får de endelig kontroll på temperaturen. Sammen med mannskaper fra Øygarden blir RITS-mannskapene værende på stedet frem til klokken 16.30. De driver kontinuerlig kjøling av brannområdet og foretar videre temperaturkontroller. Etter dette blir det etablert en vaktordning med samtlige i innsatsledelsen for å sikre fartøyet.

- Samarbeidet på stedet var godt, og det var også svært betryggende og nyttig å ha lederstøtte-stab på hovedbrannstasjonen i Bergen i ryggen, sier utryknings-

- Samarbeidet på stedet var godt, og det var også svært betryggende og nyttig å ha lederstøtte-stab på hovedbrannstasjonen i Bergen i ryggen

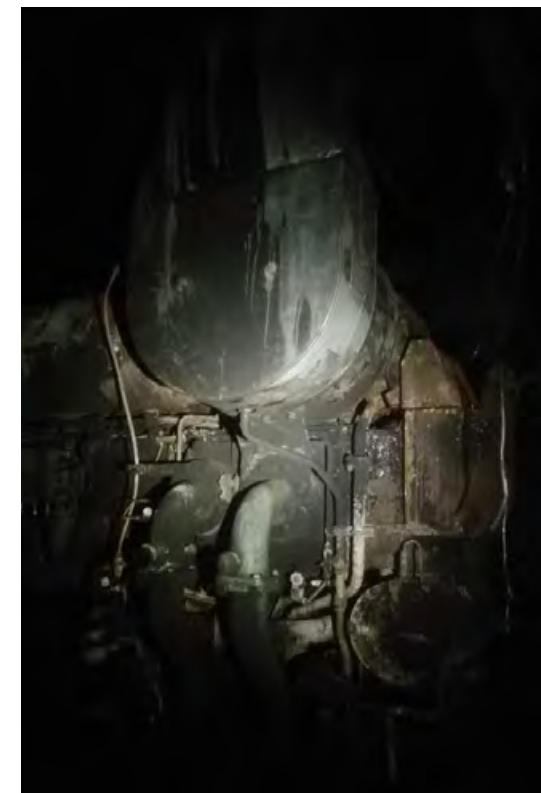
Øystein Tviberg, utrykningsleder RITS

RELEVANT KRISESCENARIO

Analyser av krisescenarier 2019, utarbeidet av Direktoratet for samfunnsikkerhet og beredskap, viser et overførbart scenario for risiko langs kysten vår. Scenariet er skipskollisjon, i samme område som både kollisjonen mellom oljetankskipet MT «TS Sola» og fregatten KNM «Helge Ingstad» 8. november 2018 – og nå også brannen om bord på MT «Dubai Harmony» i september 2019.

«SCENARIO 13.1 SKIPSKOLLISJON PÅ VESTLANDSKYSTEN

Skipstrafikken er økende. I norske farvann gjelder dette særlig for trafikken av tankskip og store cruiseskip. Samtidig som trafikken er blitt større, er den over tid blitt sikrere, blant annet som følge av

En ventil med dieseltilførsel gav energi til flammene. Da ventilen ble stengt fikk brannmannskapene endelig kontroll på temperaturen. Foto: Øygarden brann og redning

nye hjelpemidler for navigasjon og styrket overvåking og trafikkstyring. Til tross for dette er alvorlige skipsulykker fortsatt en mulighet. I 2010 ble det gjennomført en analyse av et scenario hvor et cruiseskip kolliderer med et stort, fullastet tankskip på kysten av Vestlandet. Analysen er gjennomgått og oppdatert i 2018.»

- Jeg deltok i utarbeidelsen av dette krisescenariet for DSB tilbake i 2010. Hendelsene de siste to årene viser med all tydelighet at scenariet er relevant og at vi har en klar risiko for slike hendelser i våre umiddelbare farvann. Selv store brannvesen blir for små til alene å takle hendelser med slikt stort potensiale, som brannen på MT «Dubai Harmony» hadde. Det er derfor viktig å både øve sammen og ha en planmessig tilgang til de samlede ressursene i regionen, påpeker brannsjef Leif Linde i Bergen brannvesen.

Foto: Øygarden brann og redning

Batteribrannen på MF «Ytterøyningen»

Evalueringen etter batteribrannen på MF «Ytterøyningen» viste at brannvesenet mangler kunnskaper om slokkemetoder og farer ved brann i batteri. Vest brann- og redningsregion vil innhente kunnskap og legge til rette for at brannvesenene i regionen er bedre rustet for slike hendelser i fremtiden.

På kvelden torsdag 10. oktober får hovedbrannstasjonen i Kvinnherad følgende melding: «Båtbrann Sydnes fergekai, brann i batterirom, batteriferge, tre mann om bord på kai». Like før ankomst til Sydnes på Halsnøya i Kvinnherad kommune oppstår brann i batterirommet på MF «Ytterøyningen». Kvinnherad brann og redning leder innsatsen og 18 brannmannskaper blir sendt til stedet. Fergen er allerede evakuert og det er

ikke snakk om livreddende innsats. Det er kraftig røykutvikling fra fergen, men ingen synlige flammer. En indre sone rett utenfor fergen og kaiområdet blir definert. Det blir gjennomført røykdykkerinnsats under dekk og temperaturkontroll på tre sentrale punkter. Mannskapene har korte innsatser slik at de får minst mulig eksponering. Når det brenner i litiumbatterier kan det være fare for utvikling av flussyre, som er giftig og etsende. Flussyren er ikke brannfarlig, men i kontakt med enkelte typer metall kan det dannes hydrogengass som kan føre til eksplosjon.

Brannmannskapene sammen med politiet på Sydnes kai. Foto: Kvinnherad brann og redning

Tre mannskaper blir igjen ved havaristen for vakthold og temperaturkontroll gjennom natten.

EKSPLOSJON I FERJEN

Fredag klokken 06.52 kommer følgende melding til hovedbrannstasjonen i Kvinnherad og Halsnøy brannstasjon: «Eksplosjon om bord på ferge. Mannskap fra brannvesenet ber om assistanse». Innsatsleder ringer til utrykningsleder og får bekreftet at mannskapene ved fergen ikke er skadet. Mannskapene trekker seg tilbake 150 meter og sperrer av veien ned mot havaristen. Det blir rekvirert kjemikaliedykkere og drone fra Bergen brannvesen som kommer til stedet med brann- og redningsbåten «Sjøbrand». Samtidig blir det satt lederstøttestab på hovedbrannstasjonen i Bergen for å støtte innsatsledelsen i Kvinnherad. Kjemikaliedykkerne måler mindre utslag på flussyre nede i batterirommet, men det er ingen utslag i tilstøtende rom eller på dekk. Batteri- og tavlerommet har store ødeleggelser. Etter at brannen er slokket overlater brannvesenet ansvaret til eier av fergen fredag ettermiddag, og den blir senere slept til Ølen. Kripes, Forsvarets forskningsinstitutt og Norled bistår i etterforskningen av brannen.

HELSEUNDERSØKELSER AV MANNSKAP

Fredag kveld viser en av brannkonstablene i Kvinnherad brann og redning symptom på eksponering av flussyre. Alle mannskapene, som har vært involvert i hendelsen, får da oppfølging i samarbeid med bedriftshelsetjenesten. Legen vurderer at tolv av mannskapene må sendes til sykehus for kontroll. Søndag kveld er alle utskrevet fra sykehus, og samtlige har fine prøver uten spor etter farlige stoff i blodet.

VIKTIG MED GOD LEDERSTØTTE OG FAGLIG BISTAND

Brannsjef i Kvinnherad og innsatsleder brann under hendelsen, Atle Josdal, mener det gode samarbeidet mellom alle

Det var krevende arbeid for brannvesenet under brannen i batteriferjen "Ytterøyningen". Bildet er tatt med drone og varmekamera. Foto: Bergen brannvesen.

de involverte var avgjørende for at denne aksjonen ble håndtert på en god måte.

– Dette var en aksjon uten noe erfaringsgrunnlag fra tidligere, og da er det fornuftig å legge seg på et høyt sikkerhetsnivå for innsatsmannskapene. Det ble valgt en tilnærming der en planla neste steg, utførte, trakk seg tilbake og evaluerte, sier Josdal.

Han forteller videre at det å ha et større apparat i ryggen med lederstøtte og informasjon fra 110-sentralen og stab i Bergen var svært betryggende i en slik situasjon. Josdal tilføyer også at dronen var et svært godt hjelpemiddel for å skaffe oversikt over hvor det var varme i skipskonstruksjonen.

EVALUERING OG INNHENTING AV NY KUNNSKAP

Brannen i batterirommet på MF «Ytterøyningen» representerte en ny type hendelse, som de involverte brannvesenene ikke var tilstrekkelig forberedt på. Vest brann- og redningsregion har i etterkant av hendelsen utarbeidet en evaluerings-

rapport. Denne viser at det var mangel på kunnskaper, både om farene, mulighetene og håndteringsmetodene ved brann i batteri. Vest brann- og redningsregion vil med erfaringer fra denne hendelsen innhente kunnskap som kan forberede brannvesenet på slike hendelser i fremtiden.

Det er allerede utarbeidet nye retningslinjer for innsats mot hendelser med litium-ion-batterier. Disse vil oppdateres etterhvert som man får mer kunnskap. Studenter fra Høgskulen på Vestlandet skal skrive en bacheloroppgave med problemstilling relatert til brannvesenets innsats mot brann i batteri. I starten av 2020 skal det gjennomføres en workshop med batteriprodusenter hvor de ulike brannvesenene i Vest brann- og redningsregion deltar. Det er også søkt om midler til forskning og utvikling i samarbeid med myndigheter, relevante bedrifter, klassifikasjonsselskap og forskningsmiljøer. Målet er å legge til rette for videre forskning slik at brannvesenet får bedre kompetanse på området.

Brannforebyggende aktiviteter

Brannvesenet skal utføre systematisk, risikobasert brannforebyggende arbeid, som tilsyn, informasjonstiltak og samarbeid. Gode samarbeidskonstellasjoner er ofte avgjørende for et godt resultat.

Dette medfører at en større del av ressursene benyttes til andre tiltak enn tidligere. Overgangen til å arbeide risikobasert er en prosess som tar tid, men vi går stadig i riktig retning,

som gjennom ny feie- og tilsynsordning i 2017, utviklingen av nytt fagsystem i 2018-2020 og nye prioriterte områder som utsatte grupper, kommunale boliger og brannfarlige utleieenheter.

Når vi skal jobbe bredt brannforebyggende trenger vi også bred kompetanse. Vi fikk elleve nyansatte ved brannforebyggende avdeling i 2019. Blant disse er feiersvenner og branningeniører, men også personell med helt ny kompetanse innenfor juss, analyse, kulturhistorie og helse. Lav bemanning, permisjoner, utvikling og mange nyansatte på opplæring har bidratt til noe lavere produksjon enn forventet.

SÆRSKILT BRANNRISIKO

SÆRSKILTE TILSYN BERGEN KOMMUNE	2016	2017	2018	2019
Tilsyn i særskilte brannobjekter*	691	590	638	343
Uanmeldte tilsyn på serveringsteder/utesteder	78	42	7	160
Tilsyn/tilsynsaksjon farlig stoff	14	200	160	160
Tilsyn fyrverkeri	161	119	143	160
Risikovurdering/kartlegging	-	-		343/138
Arrangementer/oppfølgingsmøter	88/-	119/-	143/-	203/104
Melding om overnatting/oppfølgingsmøter	-/-	-/-	138/-	176/18
Plan- og reguleringsaker	-	-	-	110
Kontroll av nye slokkevannuttak	114	63	64	63

AVVIK VED EIERTILSYN I SÆRSKILTE BRANNOBJEKTER

Tilsyn mot både eier og bruker i særskilte brannobjekter er fremdeles et viktig brannforebyggende tiltak. Det ble likevel utført færre tilsyn med særskilte brannobjekter i 2019 enn i året før. Dette blant annet fordi det ble gjennomført en omfattende risikovurdering av 343 særskilte brannobjekt, og en kartlegging av brannsikkerheten i 138 barnehager. Hovedfokus for de 260 tilsynene i 2019 var sykehjem og sykehus, kjøpesenter og

kulturhistoriske/fredete bygg. Prioriteringen av tilsyn har i hovedsak vært gjort på bakgrunn av personrisiko.

Eiertilsyn har vært gjennomført som tematisert tilsyn med hovedfokus på brannteknisk dokumentasjon. Registrerte avvik gjenspeiler fokusområdet og det er derfor registrert flest avvik knyttet til kontroll og/eller vedlikehold på ett eller flere av byggets sikkerhetsinstallasjoner, som sprinkleranlegg, brannalarmanlegg,

slokkeutstyr og nødlyssystem. Det er også noen avvik knyttet til eiers systematiske sikkerhetsarbeid, i all hovedsak relatert til gjennomføring av egenkontroll av bygningsdeler, installasjoner og utstyr. Avvik avdekket i forbindelse med tilsyn mot bruker er først og fremst knyttet til manglende dokumentasjon av brannsikkerheten og brudd på internkontrollforskriften. Det er også registrert noen avvik på dårlig fremkommelighet i rømningsveier.

SERVERINGS- OG UTESTEDER

Uanmeldte tilsyn og oppfølging av serverings- og utesteder på kveldstid gjøres hvert år. I 2019 ble det etablert en ny arbeidsgruppe for å gjennomføre denne type tilsyn. Hovedfokus var rømningsveier, varsling, slokkeutstyr og personaltall i lokalet. Brannvesenet har samarbeid med politiet og kontor for skjenkesaker, og er også medansvarlig for kurset «Ansvarlig vertskap» for ansatte i serveringsbransjen. Det er gjennomført en kartlegging av serveringssteder, som har restaurantgriller med fast brensel. Bakgrunnen for dette er et nasjonalt samarbeid for å øke sikkerheten ved bruk av slike griller. I forbindelse med dette ble utstyr, avtrekksløsning og rutiner for renhold kartlagt på 30 steder.

FYRVERKERI, FARLIG STOFF OG EKSPLOSIVER

I 2019 var det 85 utsalgssteder for fyrverkeri i Bergen, Osterøy, Samnanger og Vaksdal kommuner, og det ble gjennomført tilsyn hos alle. Kun mindre avvik ble avdekket første dag, og disse ble fulgt opp med oppfølgingstilsyn neste dag. Det er behandlet 29 søknader om å bruke fyrverkeri eller pyrotekniske effekter.

Brannvesenet fører tilsyn med steder som oppbevarer og håndterer inntil 50 kilo røyksvakt krutt. I 2019 ble det gjennomført en kartlegging av hvem som oppbevarer slike eksplosiver. Arbeidet vil bli fulgt opp i 2020. I 2019 ble det utført fem branntilsyn og oppfølging av 13 bekymringsmeldinger vedrørende farlige stoffer.

BEKYMRINGSMELDINGER

Bekymringsmeldinger meldes i hovedsak inn via et e-skjema på brannvesenets nettsider, eller via den nasjonale nettsiden branntips.no. Forhold som krever oppfølging samme dag skal meldes på

Brannvernundervisning for elever ved Nygård skole, introduksjonsprogrammet for flyktninger. Foto: Siv Kristin Hovland

telefon. Samtlige bekymringsmeldinger blir fulgt opp, ofte i samarbeid med andre relevante etater i kommunen. Dette arbeidet har høy prioritet og ressurser avsettes etter behov. I 2019 behandlet brannvesenet 170 bekymringsmeldinger, de fleste var knyttet til brannsikkerhet i bolig. Sakene som kommer inn er ofte tidkrevende og komplekse og gjerne relatert til risikoutsatte grupper.

RISIKOUTSATTE GRUPPER

Brannforebyggende arbeid knyttet til risikoutsatte grupper, spesielt eldre og innvandrere, har vært et høyt prioritert område i 2019. Prosjektet som startet i 2018 med å utvikle spesialtilpasset undervisningsmateriale rettet mot innvandrere, ble videreført i 2019. Vi har i tillegg hatt et spesielt fokus på grupper som mottar kommunale hjemmebaserte tjenester. Gjennom det tverrfaglige prosjektet med etat for hjemmebaserte tjenester og etat for helsetjenester har vi kommet i kontakt med personer vi ellers ikke ville hatt befatning med. Vi har også

satt helsepersonellet i stand til å gjøre en enkel risikokartlegging for brannsikkerhet. Det er utarbeidet en strategi- og handlingsplan hvor samarbeid tillegges stor vekt. Brannvesenet møter generelt positive holdninger til samarbeid og det er en utbredt oppfatning at samarbeid mellom kommunale tjenesteytere er en forutsetning for å lykkes med det brannforebyggende arbeidet.

KOMFYRVAKTER OG BRANN-DETEKSJON I TETT TREHUSBEBYGGELSE

Med midler fra Riksantikvaren, og i samarbeid med Byantikvaren, er Bergen brannvesen i gang med et prøveprosjekt for å bedre brannsikkerheten i deler av den tette trehusbebyggelsen. Det skal utplasseres gratis komfyrvakter i ett av de tette trehusområdene i Bergen. Samtidig skal det installeres brannalarmsvarsling direkte til brannvesenets alarmentral i et utvalg boliger i den tette trehusbebyggelsen. Det er gjort grundige vurderinger av hvilke områder innenfor

Foredrag på BI for mer enn 900 studenter under studentkampanjen. Foto: Siv Kristin Hovland

den tette trehusbebyggelsen som skal prioriteres. Type bebyggelse, alder, verne-status og vanskelig adkomst for brannvesenet er vurdert som viktige faktorer i utvelgelsen av område. Prosjektet har vært ute på anbudsrunde og det er ved utgangen av 2019 mottatt svar fra tre tilbydere i begge konkurransene.

TUNNELSIKKERHET

Også i 2019 har vi hatt stor satsing på tunnelsikkerhet og samarbeidet med Jernbanetilsynet og Arbeidstilsynet. Samarbeidet har gitt mulighet både til å opparbeide ny kompetanse, samt å dele av vår spisskompetanse på brann. Vi deltar i et tunnelutvalg i samarbeid med blant annet Bane NOR og KS Bedrift for å etablere veiledende løsninger for ivaretagelse av brannsikkerhet i jernbanetunneler og behov for tilrettelegging for beredskap.

STORE ARRANGEMENTER

Brannvesenet har de senere år brukt mye ressurser på å gi tydelig informasjon til personer med ansvar for arrangementer. I 2019 ble det elektroniske skjemaet for melding om arrangement og overnatting revidert, slik at skjema for overnatting

går med kopi til 110-sentralen og skjema for arrangement går med kopi til bymiljøetaten. I 2019 var det meldt hele 203 arrangementer mot 143 i 2018.

NYE BILER OG LADESTASJONER

Antall tilsynsbiler øker og består nå i stor grad av el-biler med behov for ladepunkter. I løpet av 2019 har vi byttet ut åtte eldre biler med nye el-biler. Vi har også fått installert ti nye ladepunkter inne på stasjonsområdet. Halvparten av kostnadene til ladepunktene fikk vi refundert av Bymiljøetaten via deres satsing Klimasats. Det er også kjøpt inn tre tilsynssyklar, og hjelmer til alle på avdelingen.

ANDRE BRANNFØREBYGGENDE AKTIVITETER

Vi driver aktivt med foredragsvirksomhet for å formidle brannforebyggende budskap. Samarbeid er svært viktig, som med det lokale eltilsynet (DLE), etat for bygg og eiendom (EBE), plan- og bygningsetaten og Bymiljøetaten.

I samarbeid med boligbyggelag har brannvesenet holdt temakvelder om brannsikkerhet for styrer i borettslag og

sameier. I regi av de største boligbyggelagene har vi deltatt på seks temakvelder og seminarer. Temaene på disse møtene dreier seg om ansvarsfordeling, risiko-kartlegging, systematisk sikkerhetsarbeid og betydningen av tidlig varsling og sløkkemuligheter. Vi har også besvart cirka 50 henvendelser og bekymringsmeldinger om brannsikkerhet i borettslag og sameier.

Bergen brannvesen har i løpet av 2019 startet tilsyn av de rundt 5 300 kommunale boenhetene i Bergen kommune. Det gjennomføres jevnlig møter med etat for boligforvaltning (EBF) og samarbeidet er svært godt. I etterkant av tilsynet har vi gjennomført oppfølgingsmøter, hvor EBF har orientert om status og fremdrift.

I sommermånedene ga brannvesenet brannforebyggende informasjon og oppfølging til båtseiere i Vågen og til butikkerne på Bryggen. I 2019 ble det behandlet 110 plan- og reguleringssaker, og flere av disse er svært ressurskrevende. Brannvesenet har i løpet av året informert bygningseiere og brukere av bygg om brannsikkerhet og farer knyttet til solcelleanlegg.

Satser på brannforebygging hos hjemmeboende eldre

En tredjedel av de som omkommer i brann er over 70 år, og brannforebygging er derfor særlig viktig overfor denne gruppen. Gjennom et pilotprosjekt skal brannforebygging nå bli en naturlig del av jobben til hjemmetjenesten i Bergen kommune.

Vi har sett behov for å klargjøre hjemmetjenestenes ansvar, samt tydeliggjøre hva en skal se etter på hjemmebesøk og hvilke tiltak som skal iverksettes. Samarbeidet vi har fått til med Bergen brannvesen er viktig, sier rådgiver i etat for helsetjenester, Beate Haakonsen.

KARTLEGGER NYE BRUKERE

Hjemmetjenesten sjekker blant annet røykvarslere og brannsikkerhet på komfyren. Hver gang de får en ny bruker blir brannsikkerheten kartlagt. Dersom det er store feil eller mangler blir det iverksatt brannforebyggende tiltak og pårørende

Beate Haakonsen i etat for helsetjenester og Nina Nordvik i etat for hjemmebaserte tjenester. Foto: Nina Gulestøl

blir eventuelt kontaktet. Om brukeren ikke har nære pårørende blir brannvesenet kontaktet via bekymringsmelding.

– Vi har stor tro på at disse enkle grepene kan utgjøre en forskjell i det brannfore-

byggende arbeidet mot denne målgruppen, sier branningeniør Stian Christer Hansen i Bergen brannvesen.

KAN BLI VIDEREFØRT TIL ANDRE BYDELER

Pilotprosjektet ble iverksatt 1. november 2019 i Fyllingsdalen bydel. Det kan bli aktuelt å videreføre prosjektet til andre bydeler og tjenester.

– Vi har så langt hatt et utmerket samarbeid med de andre etatene og gleder oss til fortsettelsen, sier Hansen.

Stian Christer Hansen, Linn Kristin Høisæther og Marianne Blomholm jobber sammen med helse om et pilotprosjekt hvor brannforebygging skal bli en naturlig del av jobben til hjemmetjenesten i Bergen kommune. Foto: Siv Kristin Hovland

Felles innsats mot brannfarlig utleievirksomhet

Bergen brannvesen har sett seg lei på brannfarlige boforhold i utleieboliger. Samtidig har plan- og bygningsetaten i kommunen lenge hatt et mål om å stoppe ulovlig utleie. Derfor har de to etatene opprettet en felles prosjektgruppe som skal få has på useriøse utleiere.

Etter en bekymringsmelding fra oss i fjor om boforholdene på et loft, som kommunen etter sitt regelverk ikke kunne gjøre noe med, bestemte vi oss for å systematisere arbeidet bedre og se hva vi kan gjøre for å ivareta brannsikkerheten, fortalte Janicke Larsen, leder for brannforebyggende avdeling til NRK.

Direktør i plan- og bygningsetaten, Mette

Svanes, kunne ikke vært mer enig og uttalte at når de to etatene samordner sine lovverk og de ulike virkemidlene de har på hver sin kant, så kan de sammen få bukt med de mest alvorlige sakene.

EN ALVORLIG BRANN BLE STARTEN PÅ SAMARBEIDET

Natt til 10. november 2018 begynte det å brenne i en firemannsbolig på Laksevåg. Ni personer var registrert på adressen,

men kun seks var tilstede og alle kom seg ut. Tre var skadet og ble sendt til sykehus og legevakt for sjekk. Huset var brukt til utleie, og en befaring fra brannvesenet like etter brannen viste at det var etablert fire ulovlige soverom på loftet. Arealet var kun godkjent som tørkeloft.

Utleier var et eiendomsfirma og stor utleieaktør i Bergen. Brannvesenet fikk også tips om at samme firma drev ulovlig utleie på loftet i et hus i nærheten. Etter et større samarbeid med plan- og bygningsetaten fikk firmaet i 2019 varsel om et gebyr på hele 200 000 kroner. De to eiendommene på Laksevåg var prosjektgruppens første samarbeid. Nå har gruppen som mål å avdekke flere ulov-

Slik så det ut på et av de fire soverommene i loftsetasjen i firemannsboligen på Laksevåg. Dette skulle bare være et tørkeloft. Foto: Bjørn Næs.

Krever mekaniske vifter i bybanetunnel

Den nye bybanetunnelen til Fyllingsdalen var opprinnelig planlagt uten ventilasjon, men brannvesenet mener dette ikke er tilstrekkelig trygt. Bergen brannvesen og Bybanen Utbygging er nå i dialog om hvordan dette kan løses.

Tunnelen gjennom Løvestakken i Bergen er under bygging og vil bli den lengste tunnelen i bybanenettet. I tillegg skal verdens lengste gang- og sykkel tunnel bygges i et parallelt løp. Denne skal også fungere som evakuerings tunnel.

Anleggsarbeid i nye Ulrikstunnelen. Her ble det pålagt å ha brannvifter. Foto: Bergen brannvesen

Utbyggerne mente først at det parallele tunnellopet, som vil være koblet sammen med bybanetunnelen, gir tilstrekkelig trygghet dersom en hendelse skulle oppstå. Brannvesenet krever i tillegg at mekaniske vifter kommer på plass slik at retningen på røyken kan styres. Dette vil gjøre det tryggere for redningsmannskapene å ta seg inn i tunnelen, og personer som trenger assistanse under evakuering vil lettere få hjelp. Brannvesenet peker på at det allerede er installert vifter i tre av dagens 18 bybanetunneler.

Bybanen Utbygging er derfor i dialog med brannvesenet om det finnes alternative løsninger. De vil nå gå videre med en mulighetsstudie hvor det benyttes portable vifter som brannvesenet disponerer.

Bergen brannvesen fikk i 2018 Statens jernbanetilsyn til å pålegge Bane NOR å ha brannvifter i den nye Ulrikstunnelen på Bergensbanen.

lige forhold i utleiebransjen, som også bryter med brannforskriftene.

- Vi ser at det er mange huseiere som driver ulovlig og som ikke prioriterer brannsikkerhet. De driver stort med utleie og har ett fokus: Å tjene penger, mener Linn Høisæther, branningeniør i Bergen brannvesen i et intervju med NRK.

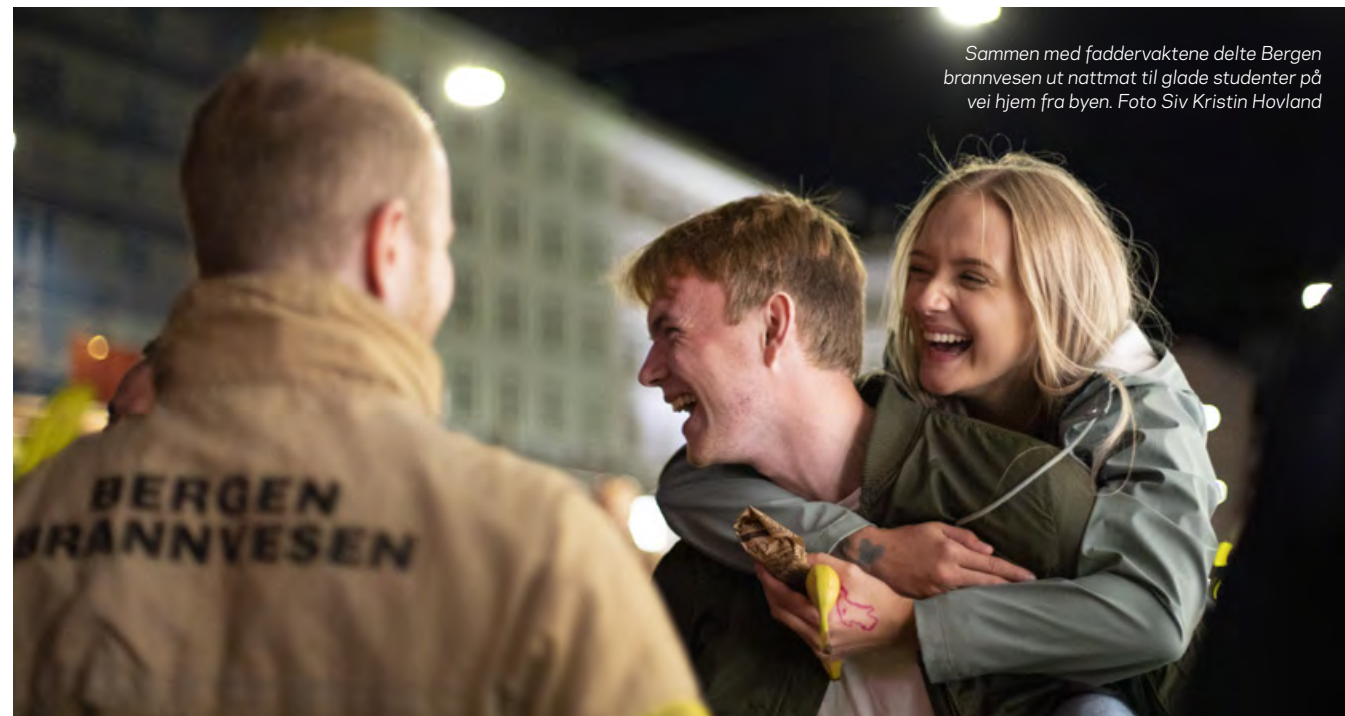
HAR EN LANG LISTE OVER USERIØSE UTLIERE

Da brannvesenet og plan- og bygningsetaten sammenlignet listene sine over huseiere som de mener driver ulovlig utleie, var det mange sammenfallende navn. Den samlede listen er nå svært lang. Felles for mange er at bygningene er i svært dårlig forfatning og at eierne mangler dokumentasjon.

- Vi har allerede fulgt opp en rekke navn på listen, men det gjenstår fortsatt mange som vi vil se nærmere på. Vi ønsker å bidra til trygge boforhold for leietakerne, sier branningeniør Høisæther.

Når brannvesenet i Bergen har kommet over ulovlige forhold i ett bygg, og mistenker tilsvarende ulovligheter i andre bygg som tilhører samme huseier, så finnes det ikke lov hjemmel til å kontrollere disse. Bergen brannvesen ønsker derfor å få på plass en lokal forskrift, som åpner for slike tilsyn. Høisæther mener at en slik forskrift kan bidra til å redde liv.

- Vi ser ofte at det er risikoutsatte grupper, som studenter, utenlandske arbeidere og andre, som leier av disse store huseierne. Ved å bedre brannsikkerheten, er jeg overbevist om at denne satsingen kan redde liv, sier Høisæther.

Sammen med faddervaktene delte Bergen brannvesen ut nattmat til glade studenter på vei hjem fra byen. Foto Siv Kristin Hovland

Lærer studentene brannsjikkerhet

Ved studiestart gjennomførte Bergen brannvesen en omfattende kampanje for å ta imot de nye studentene og lære dem brannsjikkerhet.

Formålet med kampanjen er å gjøre studentene oppmerksomme på brannsjikkerheten der de bor, samt på gode brannforebyggende holdninger. Budskapet er «husk batteri i røykvarsleren, ikke bruk komfyren når du kommer hjem fra byen og sjekk hvor rømningsveiene dine er».

I løpet av de to første ukene av kampanjen, ble det holdt fjorten foredrag for cirka 5 000 nye studenter. Det ble holdt foredrag på alle de store utdanningsinstitusjonene i Bergen. Brannvesenet deltok også på stands og delte budskap i sosiale medier.

Et av hovedbudskapene i kampanjeperioden er at studentene må sjekke hvor de har rømningsveiene sine. Vi viser derfor en film fra brannen i Vaskerelven i 2015, hvor tre studenter blir reddet ut fra et loftsvindu av brannvesenet i aller siste sekund. Dette er ment som en vekker for de som bor alene for første gang og i boliger med dårlig brannsjikkerhet og manglende rømningsveier.

DELTE UT NATTMAT

Nattmataksjonen på Torgallmenningen er blitt en årlig tradisjon under fadderuken. Sammen med faddervaktene deler brannvesenet ut nattmat til studentene. Det eneste de må gjøre for å få mat er å love at de ikke bruker komfyren når de kommer hjem fra byen. Ved å være tilstede med informasjon håper brannvesenet å kunne forhindre at studentene kokkelerer på nattestid.

Foto: Siv Kristin Hovland

Særskilt brannrisiko i samarbeidskommunane

Det brannforebyggjande arbeidet i Osterøy, Samnanger og Vaksdal har i stor grad vore retta mot risikovurderinga av særskilte brannobjekt og kartlegging av verksemder som oppbevarer og handterer farlege stoff. Vidare er brannforebyggjande opplæring mot både born og vaksne prioriterte oppgåver.

SAMNANGER KOMMUNE

I 2019 fekk 37 elevar på 6. trinn ved Samnanger barneskule brannforebyggjande opplæring, både gjennom teori og ved praktisk sløkkjøving. Det vart gjennomført 21 tilsyn i særskilte brannobjekt og to tilsyn med fyrverkeri. Både sjukeheim, kyrkjer/bedehus, barnehagar, forsamlingslokale og leirstader har hatt tilsynsbesøk. I 2019 har tema under brukartilsyn vore retta mot opplæring, øvingar og risikokartlegging. Tema under eigartilsyn har vore kontroll og vedlikehald av brannteknisk utstyr. Brannvesenet har halde brannforebyggjande foredrag for pensjonerte fagforeiningsmedlemmar og delteke med brannforebyggjande informasjon på språkkafé for framandspråklege. I 2019 har verksemder som handterer og oppbevarer farlege stoff vorte kartlagt. Aksjon bustadbrann vart gjennomført med foredrag på dagsenteret ved Samnangerheimen.

TILSYN	2016	2017	2018	2019
Særskilte brannobjekt	44	22	16	21
Fyrverkeri	1	1	1	2

OSTERØY KOMMUNE

Det vart gjennomført sløkkjøvingar og gitt brannforebyggjande informasjon til 130 tilsette på helseinstitusjonar i Osterøy kommune i 2019. Den årlege brannvernopplæringa vart gjennomført for 134 elevar på 6. trinn frå sju ulike barneskular i kommunen. Brannvesenet heldt også brannforebyggjande foredrag for 30 personar i foreininga LHL. Det vart gjennomført berre to tilsyn i særskilte brannobjekt i 2019, fordi den prioriterte oppgåva var å gjennomføre ei systematisk risikovurdering av dei særskilte brannobjekta i kommunen. Vidare har saks- handsaming av plan- og regulerings saker og overnattingar og arrangement vorte prioritert. Brannvesenet har gjennomført ei kartlegging av korleis risikoutsette grupper i Osterøy blir følgt opp. Arbeidet med brannsjikring av det tette trehusområdet på Havråtunet som starta i 2018 blei vidareført i 2019.

TILSYN	2016	2017	2018	2019
Særskilte brannobjekt	51	21	45	2
Fyrverkeri	4	3	2	3

VAKSDAL KOMMUNE

36 elevar frå to barneskular fekk brannforebyggjande opplæring og sløkkjøvingar i 2019. Det vart gjennomført 20 tilsyn i særskilte brannobjekt i 2019, og sjukeheim, skular, barnehagar og kyrkjer vart prioritert. Vidare er det gjennomført risikokartleggingar av dei særskilte brannobjekta i kommunen, samt ei kartlegging av verksemder som oppbevarer og handterer farlege stoff. Aksjon bustadbrann vart gjennomført med besøk på to ulike dagsenter for eldre. I tillegg fekk Daledagane i år besøk av Bjørnis, noko som var svært populært blant dei mange framømte.

TILSYN	2018	2019
Særskilte brannobjekt	2	20
Fyrverkeri	1	2

Beredskapstenester i Vaksdal, Samnanger og Osterøy

I 2019 vart det rekruttert åtte nye aspirantar i dei tre kommunane: fem i Vaksdal, to på Osterøy og ein i Samnanger. Alle desse har fått grunnkurs brannkonstabel via modulbasert opplæring på nett, og har følgd Norges brannskole sitt opplegg. Alle brannkonstablar som har mangla det har også i løpet av 2019 fått grunnkurs.

Brannordninga for Vaksdal vart ferdigstilt 17. juni. Etter vel eit år med utarbeiding vart brannordninga godkjent av kommunestyret utan endringar.

FELLES ØVINGSPLAN

I 2019 starta alle dei tre kommunane å følgje ein felles øvingsplan. Målet med å øve saman er at alle skal få moglegheita

til å få med seg alle øvingane. På sikt vil det også føre til at dei fleste brannkonstablane i dei ulike kommunane vil kjenne til kvarandre.

AUKANDE INTERESSE FOR INDUSTRIVERN

Næringslivet på Osterøy er prega av liten og mellomstor industri, og dei siste

åra har det vore ei aukande interesse for industrivern. Bedriftene på Osterøy har hatt eit industrivern-nettverk sidan 2016, og brannvesenet har hatt øvingar med industrivernet. I 2019 vart det bestemt at i løpet av tre år skal alle bedrifter som er medlem i Næringslivets sikkerhetsorganisasjon (NSO) ha vore igjennom øvingar saman med brannvesenet.

NY BRANNBIL PÅ OSTERØY

I januar fekk Osterøy brann og redning for aller fyrste gong ny brannbil. Det har lenge vore eit stort behov for nytt utstyr og den nye brannbilen gir auka motivasjon til manskapa. Den nye bilen, til en verdi av 3,5 millionar kroner, skal sikre god beredskap i kommunen.

Tidleg på morgonen 10. juni fekk brannvesenet melding om brann i ei hytte i Mjeldalen på Osterøy og mannskap frå Osterøy og Bergen rykte ut. Hytta brann ned til grunnen, men det var aldri fare for sprenging. Det var ingen personar i hytta då brannen starta. Foto: Osterøy brann-redning

April var ein periode med lite nedbør og det var svært tørt i terrenget. I Samnanger var det fleire grasbrannar på få dagar, men ingen av brannane utvikla seg til å bli ein større brann. Foto: Samnanger brannvesen

Fredag 22. november klokka 18.55 vart brannvesenet i Vaksdal varsla om eit båtforlis ved Stamnes. Då dei kom til staden kunne ein berre sjå toppen av masten. Alt anna var under vatn. Brannvesenet jobba på staden både fredag kveld og laurdag for å ta seg av dieselsøl. Fjorden utanfor Stamnes blir kalla ein skipskyrkjegard. Foto: Vaksdal brannvesen

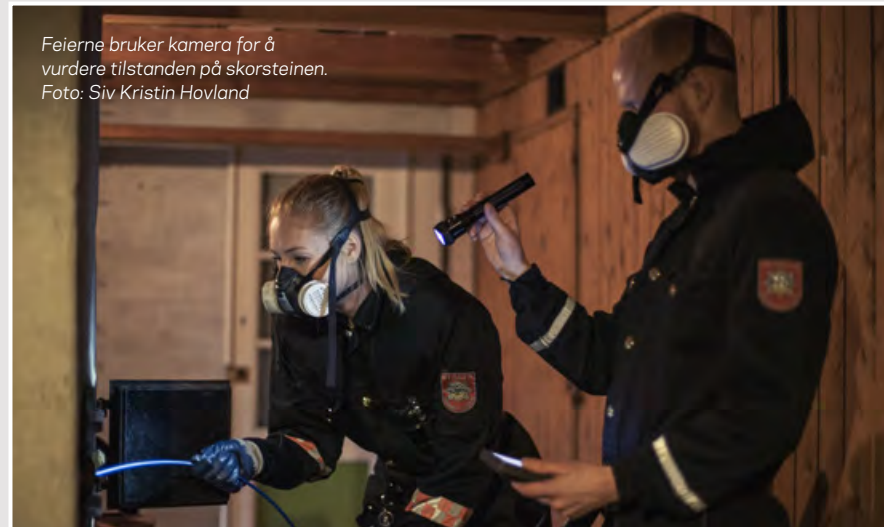
HOSPITERING HOS 110-SENTRALEN

Utrykkingsleiarane i dei tre kommunane har i løpet av året hospitert hos 110-sentralen. Hospiteringa skal gje ei betre forståing av 110-arbeidet og samtidig skape gode relasjonar. Kollega-støttegruppa, som vart oppretta i alle dei tre kommunane i 2018, har fortsett arbeidet i 2019 med faste møter og deltaking på seminar.

I 2019 begynte alle tre kommunane å bruke IncidentShare. Med ofte lang utrykkingstid har det vore eit kjempegodt hjelpemiddel å få tilsendt live-bilete på nettbrett.

FEIE- OG TILSYNSTJENESTER

En risikobasert prioritering gir færre tilsyn og feiinger enn tidligere år. Slik vil vi øke kvaliteten på tjenestene og satse på risikoområder.

Feierner bruker kamera for å vurdere tilstanden på skorsteinen.
Foto: Siv Kristin Hovland

FEIING OG TILSYN	2017	2018	2019
Utførte feiinger	20 289	10 651	11 484
Avvik ved feiing	300	346	300
Avvik ved manglende adgang for utførelse av feiing	-	743	1 813
Utførte tilsyn i boliger med fyringsanlegg	12 995	6 329	2 818
Tilsyn i boliger uten fyringsanlegg	828	929	820
Avvik ved tilsyn	2 773	2 017	1 009
Avvik ved manglende adgang for utførelse av tilsyn	-	646	664
Bekymringsmeldinger	85	68	103

TYPE FUNN VED AVVIK	2017	2018	2019
Skorstein	945	806	628
Ildsted	189	157	111
Melding om installasjon av ildsted	292	194	49
Røykvarsler/alarm	616	579	263
Slokkemateriell/sprinkleranlegg	807	512	155
Rømningsveier	224	100	91
Totalt	3 073	2 348	1297

Siden 2018 har vi aktivt gått inn for å løse «ingen hjemme»-problematikken, som betyr at vi fører avvik dersom vi ikke kommer til i en bolig. Avviket blir ikke lukket før vi har gjennomført tilsynet. I 2019 ble det registrert 1 658 slike avvik. I 2018 var dette 743. Antall andre avvik øker også fordi vi har gjennomført flere feiinger og tilsyn slike steder. Det er ofte her vi avdekker flest avvik. Det betyr at langt flere boliger blir tettere fulgt opp nå enn tidligere.

Lav bemanning har bidratt til noe lavere produksjon enn vi ønsker. I 2019 ble det derfor vedtatt en omorganiseringssplan. Målsettingen med omorganiseringen er bedre ressursutnyttelse, økt kvalitet og høyere produksjonstall. Planlagt overgang til nytt fagsystem har krevd store ressurser i 2019 og arbeidet har vært prioritert. Videre er det lagt ned mye arbeid i administreringen av midlene til utskifting av ikke-rentbrennende ildsteder. I tillegg

har vi sammen med klimaseksjonen i Bergen kommune, planlagt tilsyn og sanksjoner i forbindelse med forbudet mot bruk av mineralolje som trer i kraft i 2020.

AVVIK

Avvik fra lovpålagte krav har gått noe ned, men det er prosentvis langt flere huseiere som blir fulgt opp nå enn tidligere. Dette tyder på at vi går i rett retning og at huseiere stadig blir mer bevisst brann sikkerhet i egen bolig. Det er verdt å merke seg at det er store forskjeller i omfang og alvorlighetsgrad når det gjelder avvik. 455 avvik er knyttet til feiing i 2019, mot 346 i 2018. I alt 3 638 tilsyn i private boliger i 2019 avdekket 1 009 avvik fra loven og 664 avvik knyttet til manglende tilkomst. Det hyppigste avviket ved feiing er knyttet til feil på skorstein, mens de fleste påviste mangler ved tilsyn er knyttet til røykvarsling og slokkemateriell.

Fortsatt penger igjen i vrakpantpotten

Flere bergensere har i 2019 byttet ut sitt ikke-rentbrennende ildsted, og i løpet av året har det kommet en jevn strøm av søknader til vrakpantordningen.

Fra 2021 blir det forbudt å fyre i et ikke-rentbrennende ildsted i Bergen kommune. Vrakpanten er et tilskudd på 5 000 kroner, som innbyggere kan søke om å skifte ut et eldre ildsted. Dette bidrar til bedre luftkvalitet og økt brann sikkerhet. Ved slutten av 2019 var det skiftet ut over 3 500 ildsteder i Bergen.

Bergen kommune har hatt vrakpantordning for utskifting av ikke-rentbrennende ildsteder i en rekke år. I 2017 bevilget bystyret en ekstra stor pott på 50 millioner kroner for å få en fortløpende utskifting. Det er likevel fortsatt over 30 000 innbyggere som har et ildsted de ikke

kan bruke fra 1. januar 2021. Potten til vrakpant på gamle, ikke-rentbrennende ildsteder er langt fra tom, og av de 50 millioner kronene som ble tildelt, er det fortsatt 33 millioner igjen.

I 2019 var det 17 skorsteinsbranner i Bergen kommune, og 63 prosent av disse var i et ikke-rentbrennende ildsted. Når forbudet trer i kraft forventes det at tallet på skorsteinsbranner i Bergen vil synke.

Feiermester Elisabeth Mikalsen vil at bergenserne skal søke vrakpant.
Foto: Siv Kristin Hovland

Feie- og tilsynstjenester i samarbeidskommunane

Det er utført feie- og tilsynstjenester i Samnanger og Osterøy kommunar gjennom heile 2019.

SAMNANGER KOMMUNE	2017	2018	2019
Utførte feiingar	313	215	92
Avvik ved feiing	2	11	4
Manglande adgang for utføring av feiing	-	2	0
Utførte tilsyn i bustader med fyringsanlegg	250	337	401
Avvik ved tilsyn	126	244	304
Manglande adgang for utføring av tilsyn	-	7	76

TYPE FUNN VED AVVIK	2017	2018	2019
Skorstein	42	49	59
Eldstad	11	30	43
Melding om installasjon av eldstad	13	5	1
Røykvarslarar/alarm	15	62	36
Sløkkjemateriell/sprinkleranlegg	45	89	99
Rømningsvegar	2	0	0
Totalt	128	235	238

I Samnanger har det vorte gjennomført 401 tilsyn i 2019, mot 337 i 2018. I samband med desse tilsyna er det registrert heile 304 avvik frå lovpålagte krav, i tillegg til 76 avvik knytt til manglande tilgang. Det vart gjennomført 92 feiingar her i 2019, mot 215 i 2018.

I Osterøy kommune vart det gjennomført heile 1 153 feiingar i 2019, mot 186 i 2018. I 2019 var det 1 169 tilsyn, mot 449 i 2018. Det vart registrert 68 avvik frå lovkrav i samband med feiing og 17 avvik knytt til manglande tilgang. Tilsvarende tal for tilsyn er 795 og 110.

I siste del av 2019 har Bergen brannvesen forberedt å ta i bruk nytt fagsystem i Vaksdal kommune, og har som planlagt ikkje startet selve feie- og tilsynsaktivitetene i kommunen. Det skjer i 2020.

Før Bergen brannvesen overtok avtalen om feie- og tilsynstjeneste, utførte en annen aktør 1 555 feiingar i Vaksdal i 2019.

AVVIK

Berre fire avvik frå lovpålagte krav er registrert. Når det gjeld feiing er avvika i både Osterøy og Samnanger for det meste knytt til feil ved skorstein. Når det gjeld tilsyn dreiar avvika seg stort sett om manglar ved røykvarslarar og sløkkjemateriell.

Feiing og tilsyn av fritidsbustader i samarbeidskommunane ligg også inne i disse tala. Alle avvika og vanskeleg tilkomst til mange fritidsbustader gjer at dette arbeidet er ressurskrevjande.

OSTERØY KOMMUNE	2017	2018	2019
Utførte feiingar	242	186	1153
Avvik ved feiing	3	0	68
Manglande adgang for utføring av feiing	-	-	17
Utførte tilsyn i bustader med fyringsanlegg	255	449	1169
Avvik ved tilsyn	90	4	795
Manglande adgang for utføring av tilsyn	-	-	110

TYPE FUNN VED AVVIK	2017	2018	2019
Skorstein	37	0	233
Eldstad	5	1	76
Melding om installasjon av eldstad	33	35	1
Røykvarslarar/alarm	11	2	90
Sløkkjemateriell/sprinkleranlegg	1	1	315
Rømningsvegar	6	0	14
Totalt	93	39	729

Vest brann- og redningsregion

Vest brann- og redningsregion opplevde både økt medlemsvekst og stor faglig utvikling i 2019. Brannsam arbeidet ble etablert 27. april 2018, og hele første driftsår 2019 var preget av svært høy aktivitet.

Ved inngangen til 2019 bodde om lag 80 prosent av befolkningen i bergensregionen i en medlemskommune i Vest brann- og redningsregion. Kommunene Bømlo og Fitjar sluttet seg til samarbeidet fra 1. september 2019, og fra 1. januar 2020 kommer Stord kommune og Voss herad til. Da vil Vest brann- og redningsregion dekke cirka 10 000 kvadratkilometer og 480 000 innbyggere, noe som tilsvarer rundt 92 prosent av befolkningen i regionen.

AKTIVITETER 2019

Alle deltakerkommunene er nå samlet i styringssystemet CIM, hvor det er tilrettelagt for tilgang til prosedyrer på tvers av brannvesen, samt annen viktig felles informasjon. Det ble holdt fire brannsjef-samlinger i 2019. Brannsjef-samlingene er viktige for å skape forståelse og forankring for brannsam arbeidets retning. Status fra fagutvalgene er faste innslag på brannsjef-samlingene. For å styrke fellesskapet og gi kompetanseløft i medlemsbrannvesenene, er fagsamlinger en forutsetning. I 2019 ble det gjennomført en rekke aktiviteter:

Studietur Hovedstadens beredskap, København

Vest brann- og redningsregion skal etablere regional stab og lederstøtte. I dette arbeidet er det viktig å få innspill fra andre brannvesen. Fagutvalgene nødmeldetjenesten og brann- og redningsberedskap besøkte Hovedstadens beredskap for å få en innføring i hvordan det operative ledelsessystemet er bygget opp for håndtering på skadested, i sentralen og i stab.

Skogbrannsamling for regionens brannvesen på Bergen Hovedbrannstasjon. Foto: Siv Kristin Hovland

Innsatsledelse og lederstøtte

Göran Svensson, en erfaren redningsleder fra Storstockholms Brandförsvär, holdt et engasjerende foredrag om hvordan en organiserer innsatser i Stockholm for brannsjef, 110-personell og innsatsledere.

Skogbrannsamling

Planlegging for ny skogbrannsesong er en viktig årlig oppgave. Tema for samlingen var erfaringsutveksling, presentasjon av samarbeidspartnere og diskusjonsøvelser i plenum.

Hulroms-/konstruksjonsbrann og bruk av skjærsløkter

Opplæring i hvordan en kan slokke branner i byggkonstruksjoner på en trygg og effektiv måte.

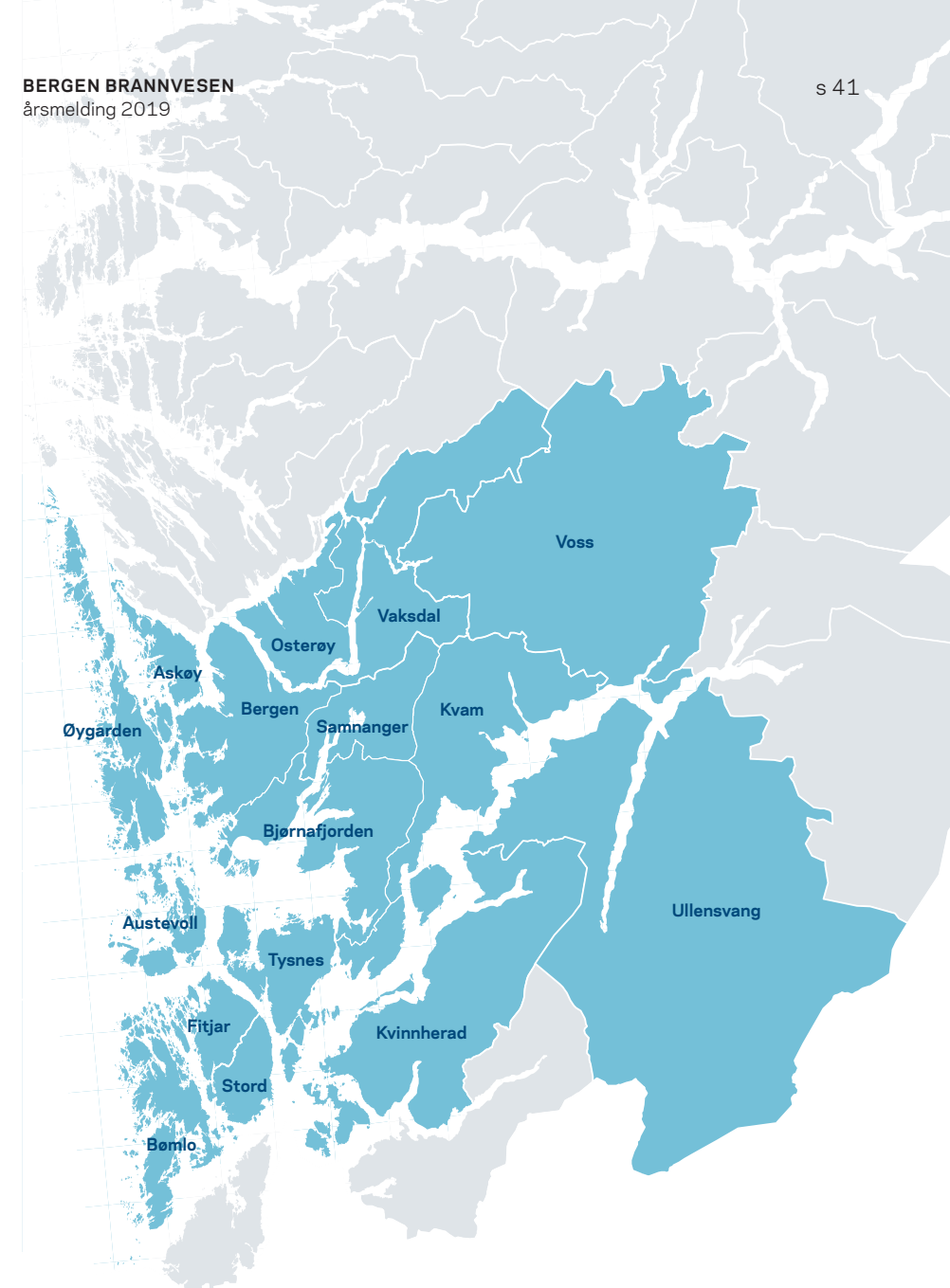
Arbeidsseminar om røykeksponering

Cecilie Rosting, postdoktor i Statens arbeidsmiljøinstitutt (Stami) holdt innlegg om et pågående forskningsprosjekt om sammenhengen mellom røykeksponering og kreft.

Tommy Kristoffersen, seksjonsleder i Bergen brannvesen, fortalte om farene med røykeksponering og om hvordan man kan begrense disse.

Arbeidsmøte for brannforebyggere som arbeider med risikogrupper

Hensikten med samlingen var å kartlegge hvordan brannvesenene arbeider med risikogrupper, utveksle idéer og sette ned en arbeidsgruppe som skal arbeide frem felles kvalitetsstandard for dette viktige området.

MOBILE ØVELSESENHETER

Fagutvalget for brann- og redningsberedskap etablerte en gruppe som skulle utarbeide forslag til mobile øvelsescontainere. Containerne skal ivareta flere øvelsesmomenter innen brann og redning og lett kunne transporteres rundt til brannvesenene i regionen. Gruppen la frem et forslag til to ulike mobile øvelsescontainere. Vest brann- og redningsregion publiserte konkurranse på inntil to øvelsescontainere i desember 2019 med tilbudsfrist i januar 2020.

SAMMEN ER VI MANGE

- 380 heltidsansatte
- 575 deltidsansatte
- Totalt 955 ansatte, deriblant:
 - 13 brannsjef
 - 26 andre ledere
 - 731 konstabler/utrykningsledere
 - 106 forebyggere (branningeniører og feiere)

NAV snudde etter kritikk fra brannvesenet

Da NAV gikk ut og sa at de ikke lenger ville tilby komfyrvakt til utsatte grupper gjennom hjelpemiddelsentralen, tente brannvesenet på alle pluggen.

Hvert år deltar brannvesenene i Norge på den nasjonale komfyrvaktkampanjen. Målet med kampanjen er å gjøre befolkningen bevisst på viktigheten av å ha komfyrvakt hjemme. Bare en knapp uke etter kampanjen var over, ble det kjent at NAV ikke lenger ville tilby personer å søke om komfyrvakter dekket av folketrygden.

Brannsjef Leif Linde gikk hardt ut på Twitter: «Komfyrbrenner topper brannstatistikken og komfyrvakt kan forhindre disse. Å frata utsatte grupper denne muligheten går kun ut over de svakeste. Vi håper NAV revurderer sin beslutning!». Flere brannvesen i Norge reagerte også,

og etter massiv motstand fra et samlet brann-Norge bestemte NAV seg for å lytte til kritikken og snu.

– Vi har nå gjort en ny vurdering i saken og har besluttet å beholde komfyrvakt som et hjelpemiddel i første omgang i to år, skrev NAV i en pressemelding.

Selv om brannsjefen er kritisk til at NAV kun vil tilby hjelpemiddelet i to år til, er han glad for at de lyttet til kritikken.

– Det er respektfullt og flott av NAV å snu i denne saken. Dette hadde gått utover de svakeste i samfunnet, så her viser NAV forståelse, sa Linde til Bergensavisen.

Komfyrbrennen topper brannstatistikken og komfyrvakt kan forhindre disse. Foto: Bjørn Næs.

Delte ut røykvarslerbatteri på Bergen julemarked

Desember og januar er de mest hektiske månedene for brannvesenet. Røykvarslerdagen 1. desember blir derfor brukt som en påminnelse om å huske å bytte batteri og sjekke røykvarsleren. En fungerende røykvarsler gir tidlig varsel om at en brann er under utvikling slik at du kan komme deg ut i tide. Bergen brannvesen benyttet Røykvarslerdagen til å dele ut batterier til store og små bergensere på Bergen julemarked.

Kartla escape room i Bergen

I januar 2019 omkom fem tenåringer i brann i et escape room i Polen. I etterkant av hendelsen undersøkte Bergen brannvesen alle aktører som driver med tilsvarende virksomhet i Bergen, for å hindre at noe slikt skjer her.

Escape room er et underholdningskonsept, som innebærer at publikum blir låst inne i et rom og må løse oppgaver for å komme seg ut. Ungdommene i Polen hadde ikke mulighet til å rømme da det brøt ut brann, fordi dørhåndtak var fjernet og vinduer blokkert. Bergen brannvesen kartla i 2019 samtlige escape room i Bergen, og avdekket mangler i dokumentasjon, rutiner og branntekniske installasjoner. Aksjonen var samkjørt med plan- og bygningsetaten, som ga pålegg om opphør av aktivitet frem til riktig og nødvendig dokumentasjon var på plass. Alle virksomhetene var svært samarbeidsvillige.

Aktører som driver i dette markedet i Bergen har nå godkjent drift i tråd med regelverket. Disse vil jevnlig bli fulgt opp av Bergen brannvesen.

branntips.no

3. juni ble den nasjonale nettsiden for bekymringsmeldinger til brannvesenet, www.branntips.no, lansert. Bergen brannvesen er med i løsningen, som er utviklet av Oslo brann- og redningsetat. Den gir innbyggerne muligheten til å varsle brannvesenet lokalt om brannfarlige forhold, uansett hvor i landet de befinner seg.

Nytt fagsystem skal forenkle arbeidet

Digitaliseringsminister Nikolai Astrup på besøk på hovedbrannstasjonen. Foto: Siv Kristin Hovland

27. mars signerte Bergen brannvesen kontrakt med Cubit AS om leveranse av et nytt fagsystem til brannforebyggende avdeling. Det nye programmet skal fjerne unødige tidstyver og gjøre jobben mer effektiv ved å automatisere rutineoppgaver.

Det nye systemet følger dermed strategien i Bergen kommunes omstillingsprogram Digital fornyelse. Brannvesenet jobber her med digitale løsninger, som skal komme innbyggere, næringsliv og ansatte til nytte. Systemet skal nemlig dele informasjon med innbyggerne på flere plattformer.

HANDLER IKKE BARE OM TEKNOLOGI

– Cubit Brann skal kommunisere med en rekke andre systemer i Bergen brannvesen, slik at vi slipper å utføre tungvint, manuelt arbeid. Det er viktig å huske på

at digitaliseringsarbeid ikke bare handler om teknologi, men like mye om omstilling av rutiner. Her har vi gjort en grundig jobb for å luke ut unødvendige deler av arbeidsprosessene, forteller Larsen.

Bergen brannvesen er det første brannvesenet i Norge som tar i bruk Cubit Brann. Gjennom 2019 har det blitt jobbet med å tilpasse og utvikle programmet til å passe brannforebyggende avdeling sine behov. All aktivitet blir fra 2020 registrert og dokumentert i det nye fagsystemet.

Et år med Bjørnis

Bjørnis har spredt mye glede og gode brannbudskap til barna i Bergen. Her er noe av det Bjørnis har gjort i 2019.

Bjørnis i Nygårdsparken

Søndag 25. august ble "A Walk in the Park" arrangert i Nygårdsparken. Arrangementet er for familier og er en aktiv dag med lek og underholdning. Arrangementet samlet tusenvis av tilskuere, og ble en stor suksess med to Bjørnis-show på scenen og strålende sol. Etter scene-showene fikk barna møte Bjørnis og se på brannbilen.

Boksignering

I slutten av august kom de tre første barneøkene om Bjørnis ut i bokhandlere over hele landet. Bøkene, som skal lære barn om brannforebygging, havnet raskt på topplistene i lanseringsuken. Bjørnis stilte opp på Norli i Strandgaten for å signere bøkene sine, til stor glede for de som hadde møtt opp.

Alle foto: Siv Kristin Hovland

Delte ut små brannbiler til Haukeland

Sammen med Bjørnis og Firesafe delte brannsjef Leif Linde ut to små brannbiler til Haukeland universitetssjukehus ved Energisenteret på Barneklubben. Arvid (3) var den første som fikk prøvekjøre den elektriske bilen. Barna kan for eksempel kjøre bilene til prøvetaking eller andre ting som skjer på sykehuset. Bilene skal bidra til å spre glede hos barna og gjøre situasjonen litt kjekkere. Etter utdelingen besøkte Bjørnis sengepostene på barneavdelingen.

Julebesøk på Haukeland

I desember tok Bergen brannvesen med seg Bjørnis til Haukeland universitetssjukehus for å besøke barne- og ungdomsklinikken for å spre glede og julestemning. Bjørnis delte ut klemmer og julegaver til barna som tilbragte førsjultiden på sykehuset.

Befaring på KODE.
Foto: Siv Kristin Hovland

Slik skal brannvesenet redde verdifulle gjenstander

Det begynte med brannen i Lepramuseet. Da ble den bergenske museumsverden, med Anne Bjørke i spissen, enda mer opptatt av verdireddning ved brann i kulturbygg. Som ny overingeniør ved Bergen brannvesen har hun nå bidratt til å realisere en mal for verdireddningsplaner for verdifulle kulturgjenstander.

Anne Bjørke er utdannet innen bevaring og sikring av kulturhistorisk materiale og har lenge jobbet i museumssektoren. Da det brant i St. Jørgen kirke ved Lepramuseet i Bergen i 2013 var Bjørke ansvarlig for alt av gjenstander og interiør i museet. Den gangen fantes det ikke noen konkret plan for hva man skal gjøre med verdifulle gjenstander dersom det oppstår brann.

– Heldigvis var det ganske få gjenstander i det bygget. De ansatte kom tidlig til stedet og brannmannskapene fikk reddet ut verdiene. Brannen ble slukket og det ble aldri kritisk for kirken innvendig. Men det gjorde selvsagt at vi begynte å tenke på hva som kunne skjedd dersom det hadde vært flere gjenstander der. Eller om brannen hadde utviklet seg på en annen måte eller oppstått et annet sted, for eksempel på Damsgård hovedgård eller i Gamle Bergen. Et sted med mange hus og stor spredningsfare. Hvilket hus skal man redde først?

INITIATIV FRA BEREDSKAPSGRUPPEN FOR MUSEUM OG ARKIV

Etter denne brannen og innbruddene på KODE ble det opprettet en beredskapsgruppe for museum og arkiv i Hordaland. Målet for denne gruppen er at de forskjellige institusjonene skal kunne hjelpe hverandre med fagkompetanse i en akutt krise i inntil 48 timer.

Da Bjørke jobbet ved Bymuseet i Bergen var hun med i arbeidsutvalget i denne gruppen. De ble enige om å prøve å få til en mal for en verdisikringsplan og begynte å undersøke om andre hadde gjort tilsvarende. Via Riksantikvariatembetet i Sverige fikk de vite at Oslo brann- og redningsetat hadde begynt å jobbe med en slik mal.

– Vi kontaktet brannvesenet i Oslo og fikk være med på å utvikle den malen, som de har laget i samarbeid med museene der. Arbeidsutvalget i beredskapsgruppen i Hordaland har bidratt med tilbakemeldinger og utprøving av malen, forteller Bjørke.

Hva er en verdireddningsplan?

Hovedformålet med en verdireddningsplan er å vise brannvesenet hvilke gjenstander som skal reddes først. Malen er lagt opp med fargekoder og symboler, der et symbol indikerer hvilke gjenstander som har førsteprioritet og et annet symbol for hvilke gjenstander som har andreprioritet.

I planen kan man legge inn en planskisse over bygninger. På tegningen blir det markert hvor gjenstandene befinner seg. Hver enkelt gjenstand har et bergingskort med bilde og informasjon om hvordan gjenstanden skal bli tatt ned dersom den for eksempel er montert på en vegg.

Hvorfor er det viktig å redde slike verdier?

– I den grad gjenstander skal markeres i en verdireddningsplan, så er det fordi det er unikt materiale. På en verdireddningsliste bør det ikke være 40 gjenstander, men kun de aller mest unike og verdifulle. En del gjenstander i et museum eller i kirker kan erstattes med noe tilsvarende i etterkant dersom det skulle forsvinne eller skje noe. Mens noen gjenstander har en veldig spesiell historie knyttet til seg, er helt unike og finnes ikke i andre eksemplarer, forteller Bjørke.

INFORMASJON SOM KAN MISBRUKES

Informasjonen om hvilke gjenstander som er mest verdifulle, og hvordan man får de ned, er opplysninger som potensielt kan misbrukes av noen med uærlige hensikter.

– Vi har en pågående diskusjon på hvordan vi best mulig kan sikre at bergingskortene ligger på trygge steder. Om de skal låses inn i egne bokser eller safer på stedet, eller om 110-sentralen også skal ha de. Kanskje kan mannskapene få de på skjermene i bilene på vei ut? Vi har ikke helt landet dette ennå, sier Bjørke.

TESTING OG ØVELSER

Malen som er utviklet kan tas i bruk av alle. I første rekke er det snakk om museum og arkivinstitusjoner, men biblioteker, kirker og private samlere kan også nytte

– Dette vil være til god hjelp for innsatsmannskapene. De vil raskere og mer målrettet få kunnskap om hva de skal prioritere å ta ut og hvordan dette skal håndteres.

Frode Bødtker, varabrannsjef

seg av verdireddningsplaner. I Bergen har malen så langt blitt testet ut på noen av museene. Det er også viktig å vite hvordan man skal berge verdifulle gjenstander ut, slik at en ikke risikerer å påføre dem ytterligere skader. Bjørke håper på sikt at brannvesenet skal få til større øvelser for mannskapene.

Overingeniør Anne Bjørke. Foto: Siv Kristin Hovland

– Dette vil være til god hjelp for innsatsmannskapene. De vil raskere og mer målrettet få kunnskap om hva de skal prioritere å ta ut og hvordan dette skal håndteres. Det er et godt samarbeid mellom kulturinstitusjonene og Bergen brannvesen, og vi er glad for å få på plass et verktøy som innebærer at vi kan forberede oss bedre ved slike hendelser, sier varabrannsjef Frode Bødtker.

Vaktkommandør Christer Skei er fornøyd med den nye streaming-løsningen.
Foto: Siv Kristin Hovland

110 Hordaland

Nye trippelvarslingsrutiner for nødsentralene og planlegging av sammenslåing av de to 110-sentralene i Vest politidistrikt har vært prioriterte områder for 110 Hordaland i 2019.

Alarmsentralen Sogn og Fjordane og 110 Hordaland skal være én 110-sentral i Vest politidistrikt. Dette betyr at 110-tjenestene i som nå ligger i Florø, skal overføres til Bergen. I 2019 har det blitt jobbet med formalisering av avtaler og praktisk tilrettelegging for flytting. Planene for ombygging av dagens sentral i Bergen er ferdige.

TRIPPELVARSLING

I oktober 2019 ble det innført en ny nasjonal trippelvarslingsprosedyre for nødsentralene. Med trippelvarsling menes varsling mellom brann, helse og politi om

hendelser, hvor det kan være behov for respons fra flere nødetater. Målet er at den nye prosedyren skal bidra til tettere samarbeid og felles situasjonsforståelse i nødsituasjoner. Det ble arrangert kurs sammen med helse og politi, og samtlige operatører i 110-sentralen har hatt opplæring i den nye prosedyren.

VARMEKAMERA PÅ BRYGGEN

2019 var første driftsår for varmekamera på Bryggen. Kameraene gir tidlig varsel om brann direkte til 110-sentralen. I starten var det en del tekniske utfordringer knyttet til driften av kameraene, men dette er nå forbedret.

Allerede 25. januar kom et av varmekameraene til nytte. Klokken 20.23 ble brannvesenet i Bergen varslet om brann på Radisson Blu Royal Hotel på Bryggen. Kledningen hadde tatt fyr, og det var kraftig røykutvikling. På vei fra brannstasjonen til Bryggen fikk brannvesenet tidlig kunnskap om hvor brannen var, og om omfanget. I de fleste tilfeller kan kameraet plukke opp varme før brannen blir synlig.

– Det var en veldig god start med kameraet, der vi på denne brannen så hvor visuelt og godt kameraene virker, sa brannsjef Leif Linde til NRK.

Prosjektet med varmekamera er en prøveordning som skal evalueres i 2020.

DELTAKERKOMMUNER OG SAMARBEIDSPARTNERE

110-sentralen har et tett og godt samarbeid med kommunene som søker til 110 Hordaland. 110-sentralen er delaktig i en rekke ulike øvelser i deltakerkommunene og på samlinger i regi av Vest brann- og redningsregion. Sentralen har innført evaluering av alle hendelser som ikke er automatiske brannalarmer. Evalueringen blir sendt til brannsjefen i den aktuelle kommunen, og hensikten er å bedre kommunikasjonen og ta opp forbedringspunkter i en tidlig fase. Tilbakemeldingene fra kommunene på evalueringene er utelukkende positive.

110 Hordaland samarbeider tett med de andre nødetatene. Det er faste møter mellom 110-sentralen, AMK (helse) og politiet hver sjettede uke, hvor det utveksles erfaringer og tas opp aktuelle utfordringer. Det gjennomføres også øvelser mellom sentralene. En annen tett samarbeidspartner er Vegtrafikksentralen, særlig ved trafikkulykker og hendelser i tunneler.

KOMPETANSEUTVIKLING

110-sentralen i Hordaland er en fagsentral og operatørene har brannfaglig bakgrunn. Nye operatører går gjennom en omfattende internopplæring, som blir avsluttet med en test. I 2019 ble fire nye operatører ferdig opplært og satt i arbeid i sentralen. Ukentlig gjennomfører operatørene i sentralen øvelser innen ulike fagfelt. En gang i året gjennomfører samtlige operatører enda en utsjekk på at de har den kompetansen som kreves.

I 2019 deltok fem operatører på medietreningskurs og to operatører på brannvesenets interne lederkurs. Tre operatører har vært på kurs i Stavern, i regi av Norges brannskole.

Send direktevideo til brannvesenet

Bergen brannvesen har utviklet et helt eget system som gjør det mulig å strøme video direkte inn til 110-sentralen, via mobiltelefonen.

Den nye løsningen ble satt i drift i april og ble straks brukt under en skogbrann i Samnanger.

Den nye løsningen gir brannvesenet verdifull informasjon før de kommer frem til en hendelse.
Foto: Simon Brandseth, NRK.

– Det kan være vanskelig for oss å vurdere en situasjon dersom innringer er stresset eller har vanskeligheter med å forklare hva som skjer. Med dette systemet får vi en tidlig situasjonsforståelse og kan ta de rette grepene før vi kommer frem. Det har spesielt stor betydning når det er lang vei å kjøre, forteller brannsjef Leif Linde.

SLIK FUNGERER LØSNINGEN:

- 110-sentralen sender en SMS med en lenke til den som melder fra om brann
- Via lenken får sentralen tilgang til kamera, og melderer kan sende direktevideo fra mobilen sin. Direktevideoen blir sendt til skjermer på hovedbrannstasjonen.
- Operatørene i 110-sentralen vurderer hvilke og hvor mange ressurser som skal sendes ut

FØRSTE GANG I NORGE

– Vi satser på innovasjon og utvikling av gode tekniske løsninger. Dette systemet vil bety mye for hvordan vi jobber med innsatsledelse, og det vil gjøre innsatsen både tryggere og mer effektiv, sier brannsjefen.

Den nye løsningen er utviklet av Bergen brannvesen over to år, sammen med teknologibedriften Incendium i Danmark. Dette er første gang et slikt system blir tatt i bruk i Norge.

Ekstern kursvirksomhet

Bergen brannvesen tilbyr flere eksterne kurs i løpet av et år. I kursporteføljen er blant annet grunnleggende brannvern, grunnleggende førstehjelp, utrykningskjøring og vedlikeholdskjøring.

Fullskala brannøvelse på Tine Meierier.
Foto: Bergen brannvesen

I 2019 ble det gjennomført utrykningsleder-eksamen på hovedbrannstasjonen i Bergen. Kurset er en del av lederutdanningen til Norges brannskole, og etter eksamen kan de som består fungere som utrykningsledere. Her øver den ene gruppen på brann i et bilverksted. Foto: Siv Kristin Hovland

SKOLEUNDERVISNING

2 756 skolebarn i Bergen fikk brannundervisning i 2019. Opplæringen har en teoretisk del og en del med praktiske slukkeøvelser. Alle elevene får utdelt en sjekklister for å undersøke brannsikkerheten hjemme. Etter kurset får elevene sitt eget brannvernsertifikat, som forteller litt om hva de har lært.

HELSEPROSJEKTET

Et av de største kursene er «Helseprosjektet», som gjennomføres for pleie-, helse- og omsorgspersonell i Bergen kommune. I 2019 hadde kurset over 400 deltakere. Kurset består av en nettbasert teoridel og en praktisk del med slukkeøvelser, livreddende førstehjelp og rømning.

GRUNNKURS BRANNKONSTABEL

I løpet av 2019 ble det gjennomført både grunnkurs brannkonstabel deltid og beredskapsutdanning trinn 1 deltid. Kursdeltakerne var fra ulike omegnskommuner og kurset var i regi av Norges brannskole.

UTRYKNINGSKJØRING

Hele 46 personer deltok på kurs i utrykningskjøring, noe som er ny rekord! Deltakerne var fra Haakonvern, Helse Bergen og ulike samarbeidskommuner, i tillegg til eget personell fra Bergen brannvesen. I 2019 var det også mange deltakere fra helse og brann på kurs i vedlikeholdskjøring.

INDUSTRIVERN

Det har vært holdt flere kurs i grunnleggende industrivern. Industrivernet er bedriftens egen beredskap som raskt kan håndtere brantilløp, personskader og lekkasjer av gass og farlige kjemikalier før nødetatene kommer.

Ferdig uteksaminerte utrykningsledere 2019. Foto: Siv Kristin Hovland

Kompetanse og øvelser

- Vi øver selvsagt for å kunne yte best mulig innsats for innbyggerne i Bergen. Men vi øver også for å ivareta sikkerheten til mannskapene og for å være gode på de hendelsene vi skal kunne håndtere. Bergen brannvesen har stort fokus på øvelser og satser tungt på faglig utvikling. Vi har ambisjoner om å være i front på flere ulike fagfelt, sier seksjonsleder fag og kompetanse, Sveinung Sivertsen.

På beredskapsavdelingen drives et kontinuerlig arbeid innen kompetanseheving, og den årlige øvelsesplanen inneholdt i 2019 alt fra trening i grunnleggende ferdigheter til arrangering og gjennomføring av større øvelser.

- Spesielt har det vært fokus på spesialområdene våre som dykking, RITSK, tungredning og andre fagområder som man ikke finner i like stor grad i omegnskommunene, sier Sivertsen.

Brannmannskapene bli firt ned på kystvaktskipet fra redningshelikopteret fra Florø. Foto: Mariell Berg

I løpet av 2019 gjennomførte Bergen brannvesen flere interne kurs og enda en runde med opplæring av nye mannskaper. I 2019 var 10 nye aspiranter på plass.

RITSK-ØVELSE I BYFJORDEN

Sammen med Oslo brann- og redningsetat og Kystverket hadde Bergen brannvesen i oktober en større RITSK-øvelse i Byfjorden. Oppgaven var å stoppe en gasslekkasje etter en eksplosjon ombord i tankbåten «Bergen Tank».

RITS står for «redningsinnsats til sjøs» og mannskapene har ekstra kompetanse på brann og redning i åpent farvann. Bergen brannvesen er ett av syv RITS-brannvesen i Norge. Brannvesene i Bergen og Oslo har i tillegg inngått en egen avtale med Kystverket om kjemikalieberedskap og håndtering av ulykker med farlige og skadelige stoff på/fra skip – RITSK.

Slike øvelser er svært viktige for å opprettholde nødvendig kompetanse, som for eksempel kom til stor nytte ved brannen i oljetankeren MT «Dubai Harmony» ved Sture i Øygarden 13. september 2019.

SKREDØVELSE MED GEOLOG OG DRONE

USAR-gruppen (Urban Search and Rescue) i Fana hadde i 2019 skredøvelse sammen med en geolog. Ved skredhendelser er det ofte knyttet usikkerhet til om det er trygt å sende mannskaper inn i terrenget for å søke etter mennesker, på grunn av faren for nye skred. Under øvelsen ble det strømmet direktevideo til en geolog som evaluerte området. Ved en reell hendelse kan det ta lang tid å få geolog til stedet, men ved hjelp av drone

Under en øvelse i Byfjorden måtte mannskapene stoppe en gasslekkasje etter eksplosjon i en tankbåt. Foto: Bergen brannvesen.

og direktestrømming kan man få en indikasjon på om det kan komme flere ras og om mannskapene kan starte livreddende innsats.

USAR-gruppen hadde også øvelse sammen med Åsane brannstasjon i sammenraste konstruksjoner. Ved slike hendelser er man avhengig av godt samarbeid, og ved å øve sammen utnytter man kompetansen på de ulike fagområdene. Med mange nye mannskaper, er det behov for flere slike øvelser.

TUNGREDNING

Bergen brannvesen gjennomførte i august et fem-dagers kurs i tungredning. Kurset har tidligere vært holdt eksternt, men i 2019 ble det for første gang arrangert internt. Mannskapene fikk øve med eget utstyr på frigjøring av tunge kjøretøy.

UTRYKNINGSLEDERKURS

15 brannkonstabler gjennomførte i 2019 utrykningslederkurs ved Bergen hovedbrannstasjon. Ti av disse var fra Bergen brannvesen. Kurset varte i fire + to uker og er en del av lederutdanningen til

Norges brannskole. Alle bestod og etter eksamen kan de fungere som utrykningsledere.

- Et viktig moment med øvelsene våre er at vi trener så reelt som mulig. Målet er at alle skal kunne det grunnleggende så godt, at alt går automatisk når hendelser inntreffer, sier seksjonsleder Sveinung Sivertsen.

Mangler øvelsesfasiliteter

I en årrekke har Bergen brannvesen hatt tilgang til et lite øvelsesområde sammen med Avinor ved Bergen Lufthavn. Dette øvelsesfeltet er nå stengt.

- Vi jobber for å finne et nytt øvelsesområde hvor vi kan utføre nødvendig trening og opplæring. For å møte fremtidige kompetansebehov, mener vi imidlertid at regionale treningssentre er en viktig forutsetning, uttaler brannsjef Leif Linde.

Barnehagedager for første gang

I slutten av april ble det for aller første gang arrangert barnehagedager på Bergen hovedbrannstasjon. Alle barnehager i Bergen kommune mottok invitasjon, og i løpet av tre dager var 1 200 førskolebarn fra 93 barnehager på besøk for å lære om brannvern.

Alle foto: Siv Kristin Hovland

Barna måtte gjennom tolv lærerike og morsomme poster der de blant annet lærte om rømning, bruk av komfyr, bålbrekking og hva som ikke skal brennes i en vedovn. De fikk også spyle på blink, slokke brann i kar og prøvesitte brannbilen. Dagen ble avsluttet med Bjørnis-show.

Både barna og de voksne som var med kom med gode tilbakemeldinger. «Tusen takk for en fantastisk minnerik dag, både små og store koste seg. Vi hadde det gøy og lærte mye», var en av de mange tilbakemeldingene.

Nytt røykdykkerutstyr

Bergen brannvesen jobbet i hele 2019 med innkjøpsprosessen for nytt røyk-dykkerutstyr. Nå er absolutt alt av det gamle røykdykkerutstyret byttet ut, både i Bergen brannvesen og i samarbeidskommunene Osterøy, Samnanger og Vaksdal.

Mye av det gamle røykdykkerutstyret var 20 år gammelt. Etter så mange år var det tydelig slitasje, og i noen tilfeller oppstod feil på utstyret. De gamle maskene og meisene var heller ikke laget for å tåle skikkelig vask og renhold. Etter en stor og omfattende anbudsprosess, produktprøver til testing og tilbud fra flere leverandører, ble det kjøpt inn 155

nye apparater. Nils Harald Ekerhovd, som er røykdykkerkoordinator i Bergen brannvesen, er veldig fornøyd med det nye innkjøpet.

– Det nye røykdykkerutstyret er et stort løft for Bergen brannvesen, og jeg er veldig glad for at det har blitt prioritert. Dette er det viktigste utstyret som skal beskytte brannmannskapene i innsats, og

da er vi helt avhengig av at det fungerer som det skal. Det nye utstyret gjør også at mannskapene føler seg tryggere. Vi er også veldig glad for at vi har fått utstyr som er lettere å vaske.

NYE OG BEDRE FUNKSJONER

Det nye røykdykkerutstyret har flere nye funksjoner som skal gjøre mannskapene sikrere. Maskene skal blant annet kunne vaskes i maskin og seletøyet på meisene er glatte og ikke absorberende, slik at røyken ikke skal feste seg i tøyet. De nye maskene har trykkindikasjon med led-lamper inni masken som skal indikere flasketrykket. Dersom en røykdykker skulle falle om, vil en alarm gå

av og varsle de andre. Denne alarmeren slår seg automatisk på når flasken blir trykksatt. Det nye utstyret har også «quick connect», en kobling som gjør at man hurtig kan sette ny oxygenflaske på meisen.

Bergen brannvesen er først ute med å få levert «stroppe-klips», som man fester på hjelmen for å kunne justere og tilpasse masken mot ansiktet. Dräger kom hit fra Tyskland med både produksjonssjef og designere, så nærmere på problemet, og lagde en prototype som er utviklet i samarbeid med Bergen brannvesen. Maskene har gått gjennom alle nødvendige tester i Tyskland og er godkjent.

FARGEKODER

De nye maskene har fargekoder på dekslene som tydelig skal indikere forskjellen på small, medium og large. Dette gjør det enklere å ikke blande store og små

masker. Alt utstyret er også utstyrt med elektroniske RFID-brikker som gjør det lettere å følge opp vedlikehold.

OPPLÆRING OG TESTING

Leverandøren har hatt opplæring med 16-17 mannskaper, som igjen har hatt intern opplæring med alle røykdykkerne. De har fått en innføring i hva som er nytt med utstyret og fått testet at maskene passer opp mot hjelmer og ansikt. Alt det gamle utstyret blir byttet ut i februar 2020 og planen er at det nye røykdykkerutstyret skal vare i ti år. De siste månedene har det blitt lagt ned mye arbeid i å registrere det nye utstyret, sette det sammen og legge det inn i vedlikeholdssystemet.

NYTT UTSTYR TIL KJEMIKALIEDYKKERNE

I tillegg til nytt utstyr til røykdykkerne, ble det i 2019 kjøpt inn nye meisere til

De nye maskene har fargekoder på dekslene som tydelig skal indikere forskjellen på small, medium og large.

kjemikaliedykkerne. Meisene, som tidligere bare har hatt plass til én flaske, kan nå ha to, noe som mer enn dobler tiden mannskapene kan være i innsats.

Ronny Ståløy viser mannskapene hvordan det nye utstyret fungerer. Alle foto: Siv Kristin Hovland

HR, HMS & kvalitet

STYRINGS- OG KONTROLLMILJØ

Gjennom organisasjonsstrukturen i Bergen brannvesen er roller klargjort. Det foreligger stillingsbeskrivelser og stillingsinstruksjoner på ulike nivå i organisasjonen. Disse beskriver arbeidsoppgaver, ansvar og myndighet. Økonomiske fullmakter dokumenteres og lagres i økonomiprogrammet.

Ansvar og oppgaver mellom linje og stab er fordelt og kjent. Det er etablert strukturer for plan- og oppfølgingsprosesser. Det er tydelige forventninger til ledere når det gjelder ansvar for måloppnåelse. Etaten sikrer at ledere som har ansvar og oppgaver knyttet til måloppnåelse har nødvendig kompetanse.

Alle rapporterte avvik og uønskede hendelser, uavhengig av type, gjennomgås ukentlig i brannsjefens ledergruppe og følges opp inntil de er lukket med tiltak.

RISIKOSTYRING

Bergen brannvesen har ni strategiske mål. Balansert målstyring benyttes for å sikre målrettet og effektiv drift. Mål brytes ned og inngår i konkrete handlingsplaner som er fordelt mellom stab og linje. Det rapporteres tertialvis på alle nivå. Myndighetskrav, konsernkrav og selvpålagte krav er kartlagt. Kontroll av etterlevelse inngår som en del av internkontrollen.

Bergen brannvesen har god oversikt over etatens risikobilde. I 2019 er alle risikovurderinger revidert og dokumentert i CIM som er etatens styringssystem. Basert på resultatene er det utarbeidet handlingsplaner for HMS som omfatter både etaten som helhet og for hver enkelt avdeling.

INTERNKONTROLLTILTAK, ØKONOMI

- Månedlig rutine for kontroll og godkjenning av alle fakturaer under 5 000 kroner dokumenteres og lagres i Bk360

- Økonomiske fullmakter dokumenteres og lagres i økonomiprogrammet

- Etter inngått samarbeidsavtale gjeldende fra og med 1. januar 2018 har innkjøp konsern overtatt de anskaffelsesfaglige oppgavene som tidligere ble utført av egen innkjøpsressurs hos Bergen brannvesen. Oppgavene tilbakeføres til Bergen brannvesen fra 1. januar 2020.

INTERNKONTROLLTILTAK, HMS

Etatens egenart krever overvåking, kontroll og dokumentasjon på en rekke områder. Det foreligger tydelige systemer og arbeidsdeling for daglig sjekk av kritisk

utstyr som verifiseres og dokumenteres. HMS er en sentral del i opplæringen av nye brannmannskaper og er naturlig integrert i alle arbeidsprosesser.

Bergen brannvesen har kartlagt potensielle risikoer og utfordringer knyttet til etatens ansattes når det gjelder helse, arbeidsmiljø og sikkerhet. Vi ruller årlig en plan som prioriterer områder som må ha særlig fokus i hverdagen basert på resultater av kartlegging og vurdering av risiko. I tillegg ruller en plan for periodiske aktiviteter som angir tidspunkt for ulike HMS-aktiviteter gjennom året. Alle HMS-avvik og uønskede hendelser registreres i etatens styringssystem og følges opp av nærmeste leder.

Høsten 2017 ble det lagt ned et betydelig arbeid knyttet til risikovurdering av områder med risiko for korrupsjon. Når det gjelder vurderingene som ble gjort i

Julelunsj på hovedbrannstasjonen. Foto: Siv Kristin Hovland

forhold til myndighetsutøvelse kan vi opplyse at iverksatte tiltak er fulgt opp. Det er ikke avdekket misligheter.

Informasjon om kommunens etiske standard er tilgjengelig på kommunens intranett Allmenningen. Hver avdelingsleder har ansvar for at nyansatte blir introdusert for Bergen kommunes verdier og etiske standard. På interne ledersamlinger og i våre lederutviklingskurs behandles disse temaene særskilt.

INKLUDERENDE ARBEIDSLIV (IA)

Bergen brannvesen har fokus på arbeidsmiljø og nærvær. Etaten er godt kjent med innsatsområdene i den nye IA-avtalen og har fokus på å jobbe forebyggende og følge opp lange, gjentakende og hyppige sykefravær.

Nærværet for Bergen brannvesen var 95,4 prosent for året 2019. Dette gir et gjennomsnittlig sykefravær på 4,6 prosent. Målet for 2019 var et nærvær på 94,5 prosent. Tilsvarende tall for 2018 var 94,6 prosent nærvær og 5,4 prosent fravær som skyldes sykdom. Vi registrerer fortsatt svingninger gjennom året, forskjeller mellom avdelinger og at sykefravær over 16 dager står for flest tapte dagsverk. Kunnskap om regelverk sammen med god kvalitet og forutsigbarhet i oppfølgingen av medarbeidere som er sykmeldt er viktige tiltak i sykefraværarbeidet.

LIKESTILLING

Antall ansatte: 289 (288,9 årsverk)

Herav menn: 250 (250 årsverk)

Kvinner: 39 (38,9 årsverk)

Brannsjefens ledergruppe består av åtte personer, og fire av disse er kvinner.

Bergen brannvesen tok inn ti nye aspiranter i 2019. Foto: Siv Kristin Hovland.

Bergen brannvesen legger kvalifikasjonsprinsippet til grunn ved all rekruttering. Vi opplever god tilgang på kvalifiserte søkere av begge kjønn når stillinger lyses ut. Vi ønsker flere kvinnelige brannkonstabler og er opptatt av å gjøre yrket godt kjent blant kvinner. Ved fremtidige opptak vil det bli iverksatt spesielle tiltak for å nå ut til kvinner. I 2019 ble det ikke gjennomført rekruttering av nye brannkonstabler.

REKRUTTERING 2019

- 10 brannkonstabler (fra opptak i 2018)
- 4 branningeniører
- 2 overingeniører
- 2 spesialarbeidere (feiring og tilsyn)
- 1 fagarbeider (bilmekaniker)
- 2 alarmsentraloperatører
- 1 jurist
- 1 spesialrådgiver
- 2 ledere

Herav kvinner

- 1 brannkonstabel
- 1 overingeniør
- 1 spesialarbeider (feiring og tilsyn)
- 1 leder

AVGANG 2019

- 7 operative mannskaper – pensjon
- 2 ledere i beredskapsavdelingen – pensjon
- 2 brannkonstabler sluttet
- 2 operatører i 110-sentralen – pensjon
- 1 feiermester – pensjon
- 1 feiersvenn sluttet
- 1 ingeniør – pensjon, 2 ingeniører sluttet
- 2 ledere i stab - pensjon

ASPIRANTOPPTAK

I løpet av januar var det testing av kandidater til aspirantopptaket. Gjennom to opptaksrunder ble de testet i fysisk utholdenhet, styrke, praktiske ferdigheter, samarbeidsevner og stressmestring. Opptaket ble avsluttet med grundige intervjuer. Ti kandidater, deriblant én kvinne, ble tilbudt stilling som aspirant hos Bergen brannvesen.

UTVIKLING OG ARBEIDSFORHOLD LEDERUTVIKLING

Bergen brannvesen har gjennom mange år kjørt et eget lederprogram for ledere

og nøkkelpersonell. Det ble startet et nytt kurs i 2019 som avsluttes i mai 2020. Kurset gir grunnleggende kunnskap om lederrollen og har vist seg å være et nyttig verktøy og en god inngangsport til lederrollen. Med flere nye ledere i brannsjefens ledergruppe har det vært fokus på å utvikle gruppen gjennom å reflektere over kvaliteter og forbedringsområder. Dette har gitt grunnlag for å konkretisere tiltak og oppfølgingsområder som ledergruppen har jobbet med i 2019.

KOMPETANSEUTVIKLING

Brannforebyggende avdeling har tatt i bruk dataverktøyet Dossier i arbeidet med digital kompetansestyrking. Så langt har det vist seg å være mest hensiktsmessig å benytte GAT for beredskapsavdelingen og 110-sentralen. Vi vurderer fortløpende mulighetene for å ta i bruk Dossier også for disse avdelingene.

UTVIKLINGSMULIGHETER

De tre linjeavdelingene leverer ulike tjenester. Det finnes gode utviklingsmuligheter for ansatte i Bergen brannvesen både når det gjelder fag og rolle. Arbeidet med ny personalpolitisk handlingsplan er planlagt ferdigstilt i 2020.

SENIORPOLITIKK

Vi tilpasser ved behov både når det gjelder alder og helse. Ingen spesielle saker i 2019.

ARBEIDSTID OG UØNSKET DELTID

Bergen brannvesen har i all hovedsak heltidsansatte. Dette er også vår politikk. De få som er i deltidsstilling er etter eget ønske.

PERMISJONSUTTAK

Ansatte som ønsker permisjon behandles

Nyttårsaften på Laksevåg brannstasjon. Foto: Kurt Tofte Rusås.

i tråd med Bergen kommunes retningslinjer.

BESKYTTELSE MOT TRAKASSERING OG MOBBING

Ledergruppen i Bergen brannvesen er godt kjent med lovendringen som trådte i kraft 1. januar 2018. Den representerer en forenkling og klargjøring av lovverket. Som arbeidsgiver har vi nulltoleranse for mobbing og trakassering. Dersom slike saker skulle oppstå, vil de bli behandlet i tråd med «Retningslinjer for håndtering av mobbing/trakassering i Bergen kommune».

MILJØ OG GRØNN STRATEGI

Bergen brannvesen har en miljøvennlig kantine for ansatte. Alle medarbeidere oppfordres til å gå eller sykle til jobb gjennom gå- og sykkelaksjonen. Det er godt tilrettelagte fasiliteter med egen sykkel-

garasje, garderobe og dusj for ansatte som sykler. Bergen brannvesen har kjøpt inn tre sykler som benyttes av ansatte som skal på korte oppdrag i bykjernen. Staten har etablert et avfallshåndteringsystem med sortering for de fleste typer avfall.

Det er løpende kontakt med byggeier med hensyn til energisparende og miljøvennlig drift av de bygningene som disponeres. Ved anskaffelse av nye småbiler vurderes alltid alternativer til fossilt drivstoff. Mindre kjøretøyer er utstyrt med piggfrie vinterdekk. De fleste biler står tilkoblet strøm/motorvarmer når de ikke er i bruk. Vi legger vekt på at våre anskaffelser og vår praksis, så langt det er mulig, skal være innrettet slik at den bidrar til redusert miljøbelastning og fremmer klimavennlige løsninger.

Bergens første kvinnelige utrykningsleder

I april fullførte og bestod Weronica Tunes utrykningsleder-kurset. Hun ble med dette historisk som den aller første kvinnelige utrykningslederen i Bergen brannvesen.

Weronica Tunes er Bergens første kvinnelige utrykningsleder. Foto: Siv Kristin Hovland

– Jeg er veldig stolt og fornøyd! Det har vært innholdsrike dager med dyktige instruktører. Å kjenne på mestringsfølelse underveis har vært veldig fint, sier den ferske og fornøyde utrykningslederen.

65 PRAKTISKE ØVELSER

Gjennom 65 praktiske øvelser på kurset har deltakerne trent på en rekke ulike scenarier. Alt fra brann i bygning til trafikkulykker og kjemikalieutslipp. Som utrykningsleder er man første befal på et skadested. Da gjelder det å tenke fort og ta de rette avgjørelsene.

– Jeg har virkelig fått testet meg selv. Det er tøft mentalt, men selv om man er sliten, må man holde fokus. Det hele har vært utrolig lærerikt, sier hun i et sitat til Bergensavisen.

Weronica har jobbet i brannvesenet i 20 år og var også en av de to første kvinnelige brannkonstablene i Bergen.

Brannsjef Leif Linde er imponert over Tunes.

– Hun har vært en pioner og har vært operativ alle disse 20 årene. Det har vært mange hendelser, og hun har vært fremtredende ved flere av dem. Dette er en milepæl for Bergen brannvesen. Å være utrykningsleder krever mye erfaring og kompetanse og Weronica har bestått med glans, sier han i en kommentar til BA.

Linde håper dette vil inspirere flere kvinner til å velge brannyrket.

– Dette er noe vi både ønsker og jobber aktivt for å få til.

Slik blir nye Fana brannstasjon

– Tiden er overmoden for å øke beredskapen i søndre bydeler, sa byrådsleder Roger Valhammer i et intervju til Fanaposten, 6. november 2019. Nå er vedtaket for igangsetting gjort og byggestart er satt til høsten 2020.

Bystyret i Bergen gav i siste bystyremøte før jul i 2019 rammetillatelse og igangsettingsvedtak for byggestart av ny Fana brannstasjon. I slutten av 2019 ble også konkurransen for totalentreprisen gjennomført, og entreprenør ble valgt.

Bergen kommune kjøpte tomten i 2016 for 18,4 millioner kroner. Den ligger rundt 500 meter fra Lagunen mellom Råtun og Rådalslien, like ved den nye rundkjøringen til E39 Svegatjørn-Rådal. Statens vegvesen skal tilrettelegge for innkjørsel og utrykningsvei mot det nye veisystemet.

BEDRE BEREDSKAP MED NY PLASSERING

Gamle Fana brannstasjon ble bygget i 1956. Siden den gang har både infrastruktur og bebyggelse endret seg betraktelig, og brannstasjonen har ikke lenger optimal plassering med tanke på risikobildet. Utbyggingen og befolkningsveksten foregår lenger mot sør i områdene rundt kjøpesenteret Lagunen og mot industri- og næringsområdene på Kokstad og Sandsli.

«Brannvesenets innsatsstyrke må lokaliseres slik at størst mulig del av befolkningen dekkes med kortest mulig innsatstid. Brannstasjonene skal også ligge så nær risikoobjektene og risikoområdene som mulig.» (Fra Brannordning for Bergen kommune, 2015)

PROSESSEN

Forprosjektet i tilknytning til ny brannstasjon i Fana ble utført av Rambøll, mens det er etat for utbygging som står for prosjektledelsen. Arbeidet med reguleringsplan om administrative endringer pågikk i 2018 og videre utover i 2019. Etter at igangsettingsvedtak ble gjort, skal videre detaljprosjektering utføres. Dette arbeidet vil ta 9-12 måneder. Etter oppstart estimeres byggetiden til cirka 18 måneder, og ny brannstasjon vil forhåpentligvis stå ferdig rundt årsskiftet 2021/2022.

SLIK BLIR BRANNSTASJONEN

I tillegg til grunnberedskap innen brann og røykdykking skal Fana brannstasjon fortsatt ha fagansvar for de samme spesialtjenestene som tidligere. Disse tjenestene er blant annet USAR (Urban

Search and Rescue), sikring og redning ved ras og snøskred, samt redning i bratt terreng. Brannstasjonen vil få tilpassede trenings- og øvelsesfasiliteter samt opplæringsrom. Nye Fana brannstasjon skal også være Barnas brannstasjon med nødvendige fasiliteter til brannforebyggende opplæring for barn. Her skal også brannbamsen Bjørnis ha sitt hjem i Bergen.

Den nye brannstasjonen skal ifølge kravspesifikasjonene «være et symbolbygg for Bergen kommune med innovative løsninger». Det er blant annet planlagt energibrønner tilknyttet varmepumper, solfangere for forvarming av forbruksvann og et grønt, levende tak. Brannstasjonen skal bygges etter Passivhusstandard, og det stilles krav om fossilfri/utslippsfri anleggsdrift.

NØKKELFAKTA

Budsjett: 90 millioner kroner (2018-2022)

Total kostnadsramme:

115 millioner kroner inkl. mva

Areal tomt totalt: 7 200m²

Areal grunnflate/fotavtrykk bygg: 1424,3m²

Totalareal bygg: ca. 2 200m²

Etasjer: 2

TILSKUDD

Bergen brannvesen har mottatt følgende tilskudd 2019:

Direktoratet for beredskap og samfunnsikkerhet (DSB)

150 000 kroner til redningsinnsats til sjøs (RITS)

25 000 kroner til redningsinnsats til sjøs i Norden (Nordisk RITS)

Fylkesmannen i Hordaland

300 000 kroner til Vest brann- og redningsregion, øvingsenheter

400 000 kroner til Vest 110-region

Kystverket

500 000 kroner til redningsinnsats til sjøs, kjemikalievær (RITSK)

200 000 kroner til workshop brann i litium-ion batterier

Norsk Oljevernforening For Operatørselskap (NOFO)

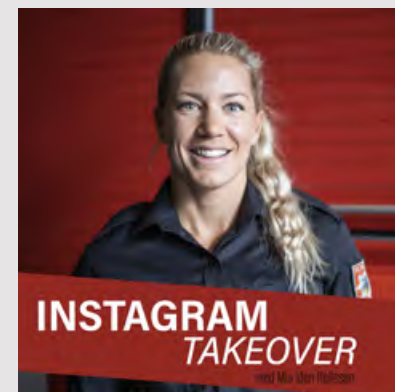
454 243 kroner til interkommunalt utvalg mot akutt forurensing (IUA Bergen region)

Foto: Siv Kristin Hovland

To nye krokkløftbiler

22. november mottok Bergen brannvesen to splitter nye krokkløftbiler. Den ene bilen har en vanntankcontainer og erstatter den gamle vanntankbilen i Fana brannstasjon. Den andre gir mye fleksibilitet og vil ha mange ulike bruksområder. Denne skal være plassert i hovedbrannstasjonen og blant annet brukes i øvelsessammenheng i Vest brann- og redningsregion.

19. juni tok brannkonstabel Mia Iden Helleesen over Bergen brannvesens Instagram-konto for én dag. Formålet var å nå målgruppen unge kvinner med informasjon om hvordan man blir brannkonstabel og hvordan det er å være kvinne i dette yrket.

Med Instagram Stories kan man poste bilder og filmsnutter, som er synlig i 24 timer for følgerne. Innholdet blir ikke liggende på profilen, med mindre

den lagres som høydepunkt. Gjennom dagen publiserte Mia flere historier der hun fortalte om seg selv og sin vei mot å bli brannkonstabel.

Følgerne ble også oppfordret til å spørre om det de måtte lure på, og det kom inn svært mange relevante spørsmål. Fremstøtet var en del av Bergen brannvesens rekrutteringskampanje overfor kvinner.

Bergen kommune

Ressursoversikten viser minimumsbemanning på 37 kasernerte mannskaper pr. vakt og nødvendig beredskapsmateriell.

HOVEDBRANN-STASJONEN

24 - terreng pick up 30 - brigadeleder 37 - vakth. sjef 82 - vakth. sjef 34 - brannsjef

4 - mannskapsbil 5 - mannskapsbil 9 - reservebil 17 - reservebil

6 - Smiteren 53 - redningsbil 75 - lastebil 83 - innsatsstøttebil 84 - logistikkbil

61 - høyderedskap 62 - høyderedskap brann- og redningsbåt drone

ARNA
brannstasjon

7 - mannskaps-/redningsbil 78 - restverdbil 32 - stasjonsbil

SANDVIKEN
brannstasjon

16 - mannskapsbil 66 - høyderedskap

89 - redningsdykkere 91 - stasjonsbil (reserve dykkerbil) brann- og redningsbåt

FANA
brannstasjon

3 - mannskapsbil 29 - løspan vanntank 52 - BSR redningsbil

ATV - brann og redning 80 - stasjonsbil skogbrann-tilhenger

ÅSANE
brannstasjon

2 - mannskaps-/redningsbil 27 - vanntankbil - løspan 31 - stasjonsbil 8 - reservebil

63 - høyderedskap skogbrann-tilhenger

LAKSEVÅG
brannstasjon

1 - mannskaps-/redningsbil 21 - løspan vanntank/kjemikalievern 23 - stasjonsbil gummibåt

Osterøy kommune

Brannvesenet på Osterøy består av 26 deltidsmannskaper. Av disse er det fem utrykningsledere i vaktordning. I tillegg jobber én ansatt i Osterøy kommune med brannforebyggende oppgaver.

OSTERØY
brannstasjon

18 mannskaper

1 - mannskaps-/redningsbil 1 - vanntankbil - løspan 1 - kommandobil

1 - båt fremskutt enhet feierbil

FOTLANDSVÅG
brannstasjon

7 mannskaper

1 - mannskaps-/redningsbil

BRUVIK
depot

3 mannskaper

Fremskutt enhet

Samnanger kommune

Brannvesenet i Samnanger har 17 deltidsmannskaper. Av disse er det fem befal i vaktordning. Samnanger brannvesen har i samarbeid med legekantoret også ansvaret for bemanningen og vaktordningen for kommunens first responder-bil.

TYSSE
brannstasjon

13 mannskaper - 4 mannskap i vaktordning (ambulanse)

1 - mannskapsbil 1 - vanntankbil 1 - påhengsvogn

1 - båt 1 - first responder-bil 1 - kommandobil

Vaksdal kommune

33 deltidsmannskaper, av disse er 5 befal i vaktordning.

DALE
brannstasjon

1 mannskapsbil 1 vanntankbil 1 liten røykdykkerbil (pickup)

TROLLKJELEN
brannstasjon

1 mannskapsbil 1 liten røykdykkerbil (pickup)

EIDSLANDET
branndepot

4 mannskaper

Fremskutt enhet

Driftsregnskap

(ALLE TALL I 1 000 KR)

	2019		2018	
Netto lønn	230 089	78,8 %	215 328	79,7 %
Kjøp av varer og tjenester	46 557	15,9 %	44 247	16,4 %
Overføringer	1 860	0,6 %	252	0,1 %
Andre utgifter	13 428	4,6 %	10 395	3,8 %
SUM UTGIFTER	291 934	100,0 %	270 222	100,0 %
Andre salgs- og leieinntekter	-62 767	66,9 %	-51 405	67,1 %
Øvrige inntekter	-31 086	33,1 %	-25 209	32,9 %
SUM INNTEKTER	-93 853	100,0 %	-76 614	100,0 %
BYKASSENS NETTOUTGIFT	198 081	67,9 %	193 608	71,6 %

Investeringsregnskap

(ALLE TALL I 1 000 KR)

	Netto investerings- utgift Bergen brannvesen
Kommandobil	843
Vanntank/krokløftbil	6 196
Terrengkjøretøy, ATV	389
NETTO INVESTERINGSUTGIFT	7 428

BERGEN
KOMMUNE

Bergen brannvesen
Postboks 7700
5020 Bergen
Tlf: 53 03 00 00
bergen.brannvesen@bergen.kommune.no
www.bergen-brannvesen.no

 facebook.com/bergenbrannvesen
 twitter.com/brannsjefbergen
twitter.com/110hordaland
 instagram.com/bergenbrannvesen
 YouTube: bergen brannvesen

2019

Årsmelding

BERGEN BRANNVESEN

2019

BERGEN BRANNVESEN ÅRSMELDING 2019

